

พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. ความทั่วไป

(๑) จุดประสงค์การจัดทำเจตนารมณ์กฎหมาย เจตนารมณ์กฎหมายฉบับนี้มีจุดประสงค์เพื่อช่วยผู้อ่านในการทำความเข้าใจกฎหมายและเป็นข้อมูลประกอบในการบังคับใช้กฎหมาย แต่ไม่มีจุดประสงค์เพื่อใช้อ้างอิงในการบังคับใช้กฎหมายหรือในการพิจารณาตัดสินคดีของศาล

กระบวนการจัดทำร่างกฎหมายของรัฐบาลจะเริ่มต้นจากหน่วยงานของรัฐได้เสนอร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของตนเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลหรือเพื่อให้ภารกิจของตนลุล่วง โดยหลักการของร่างกฎหมายนั้นอาจจะมีที่มาจากนโยบายของรัฐบาลโดยตรงจากการประชุมของคณะกรรมการร่างกฎหมายที่หน่วยงานแต่งตั้ง จากงานวิจัยของนักวิชาการที่หน่วยงานของรัฐได้จัดจ้าง จากการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศจากแนวคิดหลัก หรือทฤษฎีกฎหมาย หรือจากการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เมื่อคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบกับหลักการของร่างกฎหมายแล้ว จะส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการกฤษฎีกาจะศึกษาค้นคว้าสรุปเจตนารมณ์ของร่างกฎหมายจากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น รวมทั้งให้ความเห็นในประเด็นปัญหาข้อกฎหมายและประเด็นเรื่องถ้อยคำและรูปแบบของร่างกฎหมาย เพื่อจัดทำบันทึกเจ้าหน้าที่พร้อมเอกสารเสนอประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ในขั้นพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีการ่วมกับผู้แทนของหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง จะมีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นและมีมติในประเด็นต่างๆ ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ จะได้จัดทำบันทึกประจำวันสรุปประเด็นที่ได้มีการพิจารณาในการประชุมแต่ละครั้งรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ และจัดทำบันทึกการประชุมโดยละเอียด

เมื่อคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาเสร็จ ฝ่ายเลขานุการฯ จะจัดทำเรื่องพิจารณาเสร็จประกอบด้วย บันทึกเรื่องพิจารณาเสร็จรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น โดยสรุปความเป็นมาของเรื่องตั้งแต่มติคณะรัฐมนตรี ความเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แนวคิด หลัก หรือทฤษฎีกฎหมาย ผลการพิจารณาของคณะกรรมการฯ และข้อสังเกตของฝ่ายเลขานุการฯ ร่างกฎหมายที่ผ่านพิจารณา บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างกฎหมาย (ซึ่งมีเนื้อหาทำนองเดียวกับบันทึกเรื่องพิจารณาเสร็จ ทั้งนี้ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเมื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาต่อคณะรัฐมนตรี) วิเคราะห์สรุปร่างกฎหมาย (เพื่อประกอบการพิจารณาของรัฐสภาเมื่อร่างกฎหมายได้เสนอต่อรัฐสภา) ในขั้นตรวจพิจารณาเรื่องเสร็จของผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการกองกฎหมาย กรรมการร่างกฎหมายประจำ รองเลขาธิการฯ และเลขาธิการฯ ก็อาจมีการแก้ไขหรือมีข้อสังเกตต่าง ๆ เมื่อเลขาธิการฯ สั่งให้ดำเนินการได้ก็จะมีข้อเสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรี

ผู้จัดทำ (นายจิรพงษ์ เวชมงคลกร นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ และนางสาววิภากรัตน์ ไชยิตฺตฺติพนธ์ นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ) และฝ่ายกฎหมายทรัพยากร กองกฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากนั้นเมื่อร่างกฎหมายเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาและมีการแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างกฎหมาย ในการประชุมจะมีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นและมติให้แก่ร่างกฎหมายในประเด็นต่าง ๆ

อย่างไรก็ตาม หลังจากที่กฎหมายได้ประกาศบังคับใช้ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประชาชน ทนายความ เจ้าพนักงานตำรวจ พนักงานอัยการ ตลอดจนผู้พิพากษา มักจะประสบปัญหาในการทำความเข้าใจหลักการและรายละเอียดของบทบัญญัติต่าง ๆ ว่ามีเจตนารมณ์ที่แท้จริงอย่างไร ส่วนเหตุผลของกฎหมายในหมายเหตุท้ายกฎหมายที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาก็อธิบายเพียงภาพรวมกว้าง ๆ เท่านั้น จึงเกิดมีความคิดเห็นและความเข้าใจกฎหมายแตกต่างกันออกไป และความเห็นซึ่งเป็นที่ยุติจะอยู่ที่ศาล แต่ผู้พิพากษาที่พิจารณาส่วนใหญ่จะอาศัยการตีความกฎหมายจากการอ่านบทบัญญัติกฎหมายประกอบกับเอกสารวิชาการต่าง ๆ ที่อาจมีผู้เชี่ยวชาญเอาไว้ หรือจากการสัมมนาทางวิชาการ หรือจากการที่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายได้จัดสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับกฎหมายดังกล่าว ซึ่งเอกสารดังกล่าวมีอยู่เป็นจำนวนมากและมีไม่ครบทุกกฎหมาย ส่วนเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในชั้นการยกร่างกฎหมายไม่จะเป็นในชั้นหน่วยงานของรัฐ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และรัฐสภา ไม่ได้เป็นข้อมูลที่มีการเผยแพร่และไม่สามารถเข้าถึงได้ง่าย หรือหากสามารถเข้าถึงได้ ก็จะไม่สามารถค้นหาเหตุผลหรือทำความเข้าใจประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นที่มาของการบัญญัติกฎหมายได้โดยง่ายนัก สภาพปัญหาดังกล่าวก่อให้เกิดผลเสียอย่างใหญ่หลวงจากการที่มีการบังคับใช้กฎหมายไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

(๒) ผู้จัดทำ ฝ่ายกฎหมายทรัพยากร กองกฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีผู้อำนวยการกองกฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้ควบคุมดูแล

๒. ความเป็นมาของกฎหมาย

๒.๑ คณะรัฐมนตรีได้เคยมีมติเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอและให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา

๒.๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๐๐๐๘ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๓ ถึงอธิบดีกรมป่าไม้ แจ้งว่าได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสร็จเรียบร้อยแล้ว

๒.๓ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๑๕๗๘๓ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๔ แจ้งว่า ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... คณะรัฐมนตรีชุดก่อนได้อนุมัติหลักการและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาแล้ว ซึ่งจะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๒.๔ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้มีหนังสือ ที่ ทส ๐๖๐๙.๒/๒๗๙ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๘ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอเสนอเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

๒.๕ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๔๗๙๑ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง โดยให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปชี้แจงในประเด็นกระบวนการบริหารจัดการในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติแล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๒.๖ กรมป่าไม้ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/๔๕๐๙ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๘ ขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างฯ ดังต่อไปนี้

(๑) มาตรา ๑๐ เปลี่ยนชื่อคณะกรรมการจากเดิม “คณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด” เป็น “คณะกรรมการกำกับดูแลและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด” เนื่องจากคณะกรรมการดังกล่าวควรมีอำนาจในการกำกับดูแลเท่านั้น ไม่ใช่การควบคุมป่าสงวนแห่งชาติ

(๒) องค์ประกอบคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด ขอปรับลดโดยให้ตัด อัยการจังหวัด ธนารักษ์จังหวัด ปฏิรูปที่ดินจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแห่งท้องที่ ออกจากการเป็นคณะกรรมการและให้เพิ่ม เกษตรกรและสหกรณ์จังหวัด เป็นกรรมการ และเปลี่ยนแปลงจำนวนผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้แทนเทศบาลแห่งท้องที่จากจำนวนไม่เกินสามคน เป็น ไม่เกินสองคน และเพิ่มเติมในวรรคหนึ่งตอนท้ายความว่า “ทั้งนี้ ให้ประธานกรรมการเรียกเจ้าพนักงานปกครองแห่งท้องที่ (นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ) มาให้ข้อมูลประกอบการพิจารณาด้วย” เนื่องจากเห็นว่า คณะกรรมการกำกับดูแลและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดมีจำนวนมากอาจทำให้เกิดความไม่คล่องตัวในการปฏิบัติงาน ควรจะให้มีเฉพาะผู้มีส่วนได้เสียหลักเป็นคณะกรรมการ

(๓) มาตรา ๑๐ วรรคสอง แก้ไขจากเดิม “ให้อธิบดีกรมป่าไม้แต่งตั้งข้าราชการกรมป่าไม้เป็นกรรมการและเลขานุการ” เป็น “ให้อธิบดีกรมป่าไม้แต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่หรือผู้ที่อธิบดีกรมป่าไม้มอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ”

(๔) มาตรา ๑๑ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับดูแลและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดข้อ (๑) และ (๒) ให้รวมกันเป็นข้อเดียวคือ (๑) จากเดิมให้มีอำนาจกำหนดมาตรการต่าง ๆ เป็น ให้คำแนะนำหรือเสนอแนะในสิ่งที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันรักษาป่า ส่งเสริมการปลูกป่า และการฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติ เนื่องจากการกำหนดมาตรการเป็นผลโดยกฎหมาย อาจขัดหรือแย้งกับการดำเนินการของกรมป่าไม้ ควรให้มีอำนาจเฉพาะให้คำแนะนำและเสนอแนะ และจะสอดคล้องกับการแก้ไขชื่อคณะกรรมการกำกับดูแลและรักษาป่าสงวนแห่งชาติอีกด้วย

(๕) มาตรา ๑๓ วรรคแรก การพิจารณาค่าทดแทนให้ตามที่เห็นสมควร แก้ไขเป็นการพิจารณาค่าทดแทนให้เป็นไปตามระเบียบกรมป่าไม้กำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง เนื่องจากควรมีระเบียบมารองรับในการพิจารณาค่าทดแทนให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

(๖) มาตรา ๑๓/๒ องค์ประกอบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติให้ปรับลดโดยตัด อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เนื่องจากไม่มีกฎหมายในกำกับดูแลและเลขาธิการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดูแลเรื่อง EIA อยู่แล้ว ออกจากการเป็นคณะกรรมการ ให้เพิ่มอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี เพราะต้องดูแลเกี่ยวกับการอนุญาตเกี่ยวกับ

แรงแต่าง ๆ ในพื้นที่ป่าไม้เป็นคณะกรรมการ และแก้ไขจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากจำนวนไม่เกินห้าคน เป็นจำนวนไม่เกินสามคน เนื่องจากเห็นว่า คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติมีจำนวนมากอาจทำให้เกิดความไม่คล่องตัวในการปฏิบัติงาน ควรจะให้มีเฉพาะผู้มีส่วนได้เสียหลักเป็นกรรมการ

(๗) มาตรา ๒๖/๕ เสนอให้เพิ่มเติมว่า “ในการดำเนินคดีตามวรรคหนึ่งมีต้องเสียค่าธรรมเนียม” เนื่องจากให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(๘) เพิ่มเติมให้ผู้ได้รับอนุญาตตามกฎหมายนี้ที่ปล่อยปลาสละเลยให้ผู้ขึ้นบกรุกยึดถือ ครอบครอง หรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลนั้นเป็นผู้มีส่วนรู้เห็นในการกระทำดังกล่าว

(๙) เพิ่มเติมให้ผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๓ ทวิ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๖ ทวิ มาตรา ๒๐ ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์ หรือวิธีการที่อธิบดีกำหนดหรือระเบียบที่อธิบดีกำหนดให้ผู้นั้นชำระค่าปรับทางปกครองตามจำนวนที่สมควรแก่เหตุต้องไม่เกินสองหมื่นบาทต่อวัน

(๑๐) เพิ่มเติมการกำหนดอัตราและวางระเบียบเกี่ยวกับการเก็บค่าบริการหรือค่าตอบแทน โดยให้อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดอัตราและวางระเบียบเกี่ยวกับการเก็บค่าบริการหรือค่าตอบแทนสำหรับการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ให้บริการหรืออำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ประชาชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และระเบียบเกี่ยวกับการเก็บรักษา และการใช้เงินที่มีผู้บริจาคเพื่อบำรุงรักษาป่าสงวนแห่งชาติ เนื่องจากการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติในปัจจุบันมีหลากหลายด้าน เช่น เพื่อการนันทนาการและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ซึ่งต้องมีการบริหารจัดการ และการอำนวยความสะดวก ความปลอดภัยแก่ประชาชนที่เข้าไปใช้บริการ จึงต้องจัดหาค่าใช้จ่ายไว้ดำเนินการ

(๑๑) ให้เพิ่มโทษอาญาแก่ผู้รับอนุญาตแล้วไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการอนุญาต โดยให้เพิ่มตามความดังนี้ “ให้ผู้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” เพื่อให้ผู้ได้รับอนุญาตเข้มงวดกวดขัน และปฏิบัติตามเงื่อนไขตามที่ได้รับอนุญาตด้วย

(๑๒) บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง และค่าบำรุงป่า ตัดค่าค่าขออก เนื่องจากในปัจจุบันใบคำขอสามารถดาวน์โหลดทางอินเทอร์เน็ตได้ และค่าภาคหลวงไม้ ค่าภาคหลวงของป่าแยกออกจากกัน เนื่องจากค่าภาคหลวงของป่ามีค่าธรรมเนียมที่ถูกกว่าจึงควรแยกออกมาให้ชัดเจน

๒.๗ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘) โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมป่าไม้) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) และผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดและให้ความเห็นชอบกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว จากนั้นสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ไปยังคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๒.๘ ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๓/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๘ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนด

การแปรญัตติภายใน ๗ วัน โดยมีกำหนดเวลาปฏิบัติงานภายใน ๖๐ วัน ต่อมาในคราวประชุม
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้ลงมติให้
ขยายเวลาการปฏิบัติงานออกไปอีก ๓๐ วัน คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ จึงพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... แล้วเสร็จ สรุปผลการพิจารณาได้ว่า

(๑) ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีกรรมาธิการวิสามัญสงวนความเห็น

(๒) ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอคำแปรญัตติ
จำนวน ๓ คน คือ นายชาญวิทย์ วสียงกูร นายเจตน์ ศิริธรานนท์ และร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์
ยุทธภักษ์บริการ

(๓) ผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓ เพิ่มความเป็นวรรคสอง มีการแก้ไข

ของมาตรา ๘

มาตรา ๔ แก้ไขมาตรา ๑๐ มีการแก้ไข

และมาตรา ๑๑

นายเจตน์ ศิริธรานนท์ ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมาธิการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายชาญวิทย์ วสียงกูร ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมาธิการได้แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๑๑/๑ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖ แก้ไขมาตรา ๑๒ มีการแก้ไข

และมาตรา ๑๓

มาตรา ๗ ยกเลิกมาตรา ๑๓ ทวิ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘ เพิ่มหมวด ๑/๑ ไม่มีการแก้ไข

คณะกรรมการพิจารณา

การใช้ประโยชน์ในเขต

ป่าสงวนแห่งชาติ

มาตรา ๑๓/๒ มีการแก้ไข

นายชาญวิทย์ วสียงกูร ขอแปรญัตติไว้

และนายเจตน์ ศิริธรานนท์ ผู้แปรญัตติพอใจ

คณะกรรมาธิการได้แก้ไขแล้ว

มาตรา ๑๓/๓ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓/๔ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓/๕ มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓/๖ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓/๗ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓/๘	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๓/๙	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๙ แก้ไขมาตรา ๑๖	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๐ แก้ไขมาตรา ๑๙/๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๑ แก้ไขมาตรา ๒๐	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๒๖/๑ มาตรา ๒๖/๒ มาตรา ๒๖/๓ มาตรา ๒๖/๔ และมาตรา ๒๖/๕	
มาตรา ๒๖/๑	มีการแก้ไข
ร.ต.ต. พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร คณะกรรมการธิการได้แก้ไขแล้ว	ขอแปรญัตติ ผู้แปรญัตติพอใจ
มาตรา ๒๖/๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๖/๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๖/๔	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๖/๕	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๓ แก้ไขมาตรา ๓๑	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๔ แก้ไขมาตรา ๓๓ ยกเลิกมาตรา ๓๓ ทวิ และเพิ่มมาตรา ๓๓/๑	
มาตรา ๓๓	มีการแก้ไข
มาตรา ๓๓/๑	คณะกรรมการธิการตัดออก คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
มาตรา ๑๕	
มาตรา ๑๖ เพิ่มมาตรา ๓๓/๒ และมาตรา ๓๓/๓	
มาตรา ๓๓/๒	มีการแก้ไข
มาตรา ๓๓/๓	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๗ แก้ไขมาตรา ๓๕	มีการแก้ไข
ร.ต.ต. พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร คณะกรรมการธิการได้แก้ไขแล้ว	ขอแปรญัตติ ผู้แปรญัตติพอใจ
มาตรา ๑๘ แก้ไขบัญชีท้าย พระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๙	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๐	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๑	มีการแก้ไข
มาตรา ๒๒	มีการแก้ไข
มาตรา ๒๓	มีการแก้ไข
มาตรา ๒๔	ไม่มีการแก้ไข
บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง และค่าบำรุงป่า	ไม่มีการแก้ไข

(๔) ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... แล้ว เห็นควรตั้งข้อสังเกตเพื่อเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณา ดังนี้

(๔.๑) ในการจัดให้มีหลักเขตและป้ายหรือเครื่องหมายอย่างอื่น ๆ ควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนด และผู้ใหญ่บ้านได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตั้งดำเนินการสำรวจและรังวัดเพื่อการจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตด้วย

(๔.๒) คณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด ควรแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๑ (๖) ในระดับอำเภอ โดยมีนายอำเภอเป็นประธาน เพื่อรองรับนโยบายของคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด และนำไปสู่การปฏิบัติ และขับเคลื่อนงานในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

(๔.๓) เนื่องจากทรัพยากรป่าไม้ของชาติประกอบด้วยพื้นที่ป่าหลายประเภทตามสถานภาพทางกฎหมาย กล่าวคือ นอกจากพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติแล้วยังมีพื้นที่ป่าไม้ประเภทอื่น ๆ ด้วย เช่น อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และพื้นที่ป่าไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ โดยกฎหมายแต่ละฉบับจะมุ่งเน้นแนวทางการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานเป็นส่วนใหญ่ แต่ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดนโยบายและบริหารจัดการพื้นที่ป่าไม้ในภาพรวมของประเทศ จึงควรมีระบบการบริหารจัดการที่มีความเชื่อมโยงกันตามแนวทางการจัดการระบบนิเวศ และสร้างความเป็นธรรมหรือเสมอภาคในการบังคับใช้กฎหมายบนพื้นฐานเจตนารมณ์ของพื้นที่ป่าไม้แต่ละประเภท นอกจากนี้ รัฐยังมีนโยบายกำหนดเป้าหมายให้มีพื้นที่ป่าอย่างน้อยในอัตราร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ ทั้งป่าเพื่อการอนุรักษ์และป่าเพื่อเศรษฐกิจ ดังนั้น จึงควรมีคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ (คปช.) ที่มีภารกิจบริหารจัดการป่าไม้และที่ดินป่าไม้ตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้และส่งเสริมให้มีพื้นที่ป่าไม้ในที่ดินประเภทอื่น ๆ ทั้งที่ดินกรรมสิทธิ์ และพื้นที่ของรัฐตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ และสนับสนุนนโยบายการบริหารจัดการที่ดินของประเทศทั้งระบบ โดยเสริมสร้างดุลยภาพระหว่างการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ นอกจากนี้ คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติยังมีบทบาทในการสนับสนุนและขยายผลการดำเนินงานของคณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ ๑ : ๔,๐๐๐ (One map) ในการกำกับ ดูแล ควบคุมใช้ประโยชน์ และป้องกันแนวเขตป่าไม้ที่ได้จัดทำแล้วอย่างยั่งยืน และนำข้อมูลมาจำแนกพื้นที่ป่าไม้เพื่อการบริหารจัดการ (Zoning) อย่างมีประสิทธิภาพ

(๔.๔) การเก็บค่าบริการหรือค่าตอบแทนสำหรับการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ให้บริการหรือให้ความสะดวกต่าง ๆ แก่ประชาชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติในอนาคต ควรดำเนินการผ่านคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

๒.๙ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรวมทั้งข้อสังเกต พร้อมทั้งรายงานของคณะกรรมการวิสามัญฯ ต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๙ วันศุกร์ ที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ ซึ่งที่ประชุมที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้วลงมติเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

๓. สาระสำคัญของกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีหลักการเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อกำหนดมาตรการในคุ้มครองป้องกันและบำรุงรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและกำหนดให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นระบบและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด เพื่อกำหนดมาตรการที่จำเป็นในการควบคุม ดูแล การส่งเสริมการปลูกป่า และการฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติ และกำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อเสนอแนะมาตรการและแนวทางในการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ รวมทั้งได้กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่ได้มาหรือได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำความผิด และปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับบทกำหนดโทษ อัตราค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง และค่าบำรุงป่าให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน โดยมีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

๓.๑ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔ (แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดในมาตรา ๑๐) โดยตัดอัยการจังหวัด ธนารักษ์จังหวัด ปฏิรูปที่ดินจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแห่งท้องที่ ออก และเพิ่มเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเป็นกรรมการแทน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน รวมทั้งเพิ่มให้มีผู้แทนเทศบาลและผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งท้องที่ที่ป่าสงวนแห่งชาติตั้งอยู่ ฝ่ายละหนึ่งคน เป็นกรรมการ เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในคณะกรรมการดังกล่าวประกอบด้วยผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดบ้าง นอกจากนี้ กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้แห่งท้องที่ที่ป่าสงวนแห่งชาติตั้งอยู่หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ

๓.๒ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔ (แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติในมาตรา ๑๑) โดยกำหนดให้คณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรการในการควบคุม ดูแล การส่งเสริมการปลูกป่า และการฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติให้สอดคล้องกับแนวทางที่อธิบดีกำหนด เพื่อให้การดำเนินการของคณะกรรมการฯ สอดคล้องกับการดำเนินการของกรมป่าไม้ และเพิ่มอำนาจหน้าที่ให้สามารถเรียกเจ้าพนักงานปกครองแห่งท้องที่หรือเจ้าพนักงานอื่นที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๓.๓ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๖ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓) โดยกำหนดให้คณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดพิจารณาค่าทดแทนการเสียสิทธิหรือเสื่อมประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่ได้อยู่ก่อนวันประกาศให้เป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติตามระเบียบที่กรมป่าไม้กำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงคลัง เพื่อให้การพิจารณาค่าทดแทนมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

๓.๔ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๘ (แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติในมาตรา ๑๓/๒) โดยตัดอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ออก เนื่องจากมิได้มีหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และแก้ไขจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความสามารถ

ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากจำนวนไม่เกินห้าคน เป็นจำนวนไม่เกินสามคน เพื่อให้เหมาะสมกับจำนวนกรรมการ โดยตำแหน่งและคล่องตัวในการปฏิบัติงาน รวมทั้งเพิ่มอธิบดีกรมทรัพยากรธรณีเป็นกรรมการ เนื่องจากมีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ทรัพยากรในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

๓.๕ เพิ่มร่างมาตรา ๑๐ (เพิ่มความเกี่ยวกับการกำหนดค่าบริการหรือค่าตอบแทน การให้ความสะดวกในเขตป่าสงวนแห่งชาติในมาตรา ๑๙/๑) โดยกำหนดให้อธิบดีกรมป่าไม้โดยอนุมัติ รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดอัตราและวางระเบียบเกี่ยวกับการเก็บค่าบริการหรือค่าตอบแทนสำหรับการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ให้บริการหรืออำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ประชาชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยค่าบริการหรือค่าตอบแทนดังกล่าวให้เก็บไว้ใช้จ่ายในการบำรุงรักษาป่าสงวนแห่งชาติได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนดโดยอนุมัติของรัฐมนตรี

๓.๖ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๓ (แก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษในมาตรา ๓๑) เพื่อปรับปรุงอัตราโทษให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

๓.๗ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๔ (แก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษในมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๓ ทวิ) โดยปรับปรุงอัตราโทษให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

๓.๘ เพิ่มร่างมาตรา ๑๕ (เพิ่มความในส่วนของบทกำหนดโทษในมาตรา ๓๓/๒ และมาตรา ๓๓/๓) โดยกำหนดโทษทางอาญากรณีผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข ใบอนุญาต และกรณีผู้รับใบอนุญาตที่ปล่อยปละละเลยให้บุคคลอื่นบุกรุก ยึดถือ ครอบครอง หรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ ในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาต เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติตามเงื่อนไข ใบอนุญาตอย่างเคร่งครัด

๓.๙ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๑ (บทเฉพาะกาล) โดยเพิ่มเติมอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี เป็นกรรมการในคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามร่างมาตรา ๑๓/๒

๓.๑๐ กรณีบัญชีอัตราค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง และค่าบำรุงป่า ได้ตัดค่าค่าขออกร เนื่องจากในปัจจุบันใบคำขอสามารถดาวน์โหลดทางอินเทอร์เน็ตได้ และได้กำหนดอัตราค่าภาคหลวงไม้ และค่าภาคหลวงของป่า แยกต่างหากจากกัน เนื่องจากมีอัตราที่แตกต่างกัน

๔. คำอธิบายรายมาตรา

ร่างฯ ที่ผ่านการพิจารณาของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”	ชื่อร่าง พระราชบัญญัติ
--	---------------------------

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดชื่อร่างพระราชบัญญัติ โดยที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีสาระสำคัญในการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ การกำหนดชื่อร่างพระราชบัญญัติที่ไปแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเดิม จึงต้องใช้ชื่อร่างตามพระราชบัญญัติเดิม และตามด้วย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป	วันใช้บังคับ
---	--------------

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ “การจัดให้มีหลักเขตและป้ายหรือเครื่องหมายอื่นตามวรรคหนึ่งให้รวมถึงการจัดการซ่อมแซมหลักเขตและป้ายหรือเครื่องหมายอื่นที่ชำรุดเสียหายหรือสูญหายด้วย และในการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มีหนังสือแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน และผู้ใหญ่บ้านในท้องที่ที่เขตป่าสงวนแห่งชาตินั้นตั้งอยู่เพื่อทราบแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติด้วย”	การแสดงเขตป่าสงวนแห่งชาติ
--	---------------------------

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

โดยที่หลักการสำคัญของการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ครั้งนี้ คือ การแก้ไขเพิ่มเติมการจัดให้มีหลักเขตและป้ายหรือเครื่องหมายแสดงเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและตัวแทนของประชาชนในท้องที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการจัดการดูแล ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการคุ้มครองป้องกันไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘) หน้า ๑)

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาเป็นร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มาแล้วในเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓ โดยได้กำหนดให้มีการจัดให้มีหลักเขตและป้ายหรือเครื่องหมายอื่นแสดงเขตป่าสงวนแห่งชาติ ให้มีหนังสือแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านในท้องที่ที่เขตป่าสงวนแห่งชาตินั้นตั้งอยู่ ทั้งนี้ เพื่อให้กระบวนการในการดำเนินการดังกล่าว

มีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่นด้วย อันจะเป็นไปตามหลักการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่รองรับสิทธิของบุคคลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและตัวแทนของประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการจัดการดูแล ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการคุ้มครองป้องกันไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ กับร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) เรื่องเสรีจที่ ๔/๒๕๕๓) ทั้งนี้ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ตามเรื่องเสรีจที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘ ที่ประชุมไม่ได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างบทบัญญัติดังกล่าว

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการกฤษฎีกาวิสามัญฯ ได้เสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้มีหนังสือแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านในท้องถิ่นที่เขตป่าสงวนแห่งชาตินั้นตั้งอยู่เพื่อรับทราบแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติซึ่งเป็นแนวเขตในภูมิประเทศและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เนื่องจากเมื่อมีการบุกรุกพื้นที่ป่าและมีการฟ้องดำเนินคดีผู้บุกรุกจะอ้างว่าไม่ทราบแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกาวิสามัญฯ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๙ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙)

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการกฤษฎีกาวิสามัญฯ มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการจัดให้มีหลักเขตและป้ายหรือเครื่องหมายอย่างอื่น ๆ ควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน และผู้ใหญ่บ้านได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตั้งแต่การสำรวจและรังวัดเพื่อการจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตด้วย (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกาวิสามัญฯ ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๙ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑๗)

<p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๐ ในจังหวัดใดที่มีป่าสงวนแห่งชาติ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด” ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ อัยการจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เกษตรและสหกรณ์จังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ปฎิรูปที่ดินจังหวัด ปลัดจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้แทนเทศบาลแห่งท้องที่ที่ป่าสงวนแห่งชาติตั้งอยู่จำนวนหนึ่งคน และผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งท้องที่ที่ป่าสงวนแห่งชาติตั้งอยู่จำนวนสามคน เป็นกรรมการ</p> <p>ในจังหวัดใดที่มีพื้นที่ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ให้มีผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน และจังหวัดใดที่มีพื้นที่ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ให้มีผู้แทนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน</p>	<p>คณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด</p>
---	--

<p>ให้ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้แห่งท้องที่ที่ป่าสงวนแห่งชาติตั้งอยู่ หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ</p> <p>หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกผู้แทนเทศบาลและผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด</p> <p>มาตรา ๑๑ คณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) กำหนดมาตรการในการควบคุมดูแล และการส่งเสริมการปลูกป่า รวมทั้งการฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติ ให้สอดคล้องกับแนวทางที่อธิบดีกำหนด ทั้งนี้ แนวทางดังกล่าวต้องกำหนดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในพื้นที่ด้วย</p> <p>(๒) ควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรา ๘ และมาตรา ๙</p> <p>(๓) ดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยคำร้องตามมาตรา ๑๓</p> <p>(๔) มีหนังสือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องในการสอบสวนตามมาตรา ๑๓</p> <p>(๕) มีหนังสือเรียกเจ้าพนักงานปกครองแห่งท้องที่หรือเจ้าพนักงานอื่นที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดมาตรการตาม (๑)</p> <p>(๖) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่มอบหมาย”</p>	อำนาจหน้าที่
--	--------------

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

(๑) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มีหลักการและวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติเป็นคณะกรรมการประจำจังหวัดสำหรับจังหวัดที่มีป่าสงวนแห่งชาติ โดยให้คณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เกษตรและสหกรณ์จังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ผู้แทนเทศบาลแห่งท้องที่ และผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งท้องที่ เป็นกรรมการ โดยมีผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้แห่งท้องที่หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมป่าไม้มอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ สำหรับการคัดเลือกผู้แทนเทศบาลและผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดไว้ในระเบียบ

(๒) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มีหลักการและวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดให้คณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรการในการควบคุม ดูแล การส่งเสริมการปลูกป่า และการฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติตามที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนด และมีอำนาจเรียกเจ้าพนักงานปกครองแห่งท้องที่หรือเจ้าพนักงานอื่นที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลประกอบการพิจารณา (บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘)

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐

๑) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง

(ก) เติมร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ในเรื่องเสรีที่ ๔/๒๕๕๓ กำหนดว่า

“มาตรา ๑๐ ในจังหวัดใดที่มีป่าสงวนแห่งชาติ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด” ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ อัยการจังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด อนุรักษ์จังหวัด ปฏิรูปที่ดินจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแห่งท้องที่ และผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้แทนเทศบาลแห่งท้องที่จำนวนไม่เกินสามคน ซึ่งอย่างน้อยต้องมีผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้แทนเทศบาลฝ่ายละหนึ่งคน เป็นกรรมการ”

ซึ่งมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง กำหนดขึ้นเพื่อให้มีคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด โดยมีองค์ประกอบคณะกรรมการตามที่กำหนด และได้กำหนดให้มีผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้แทนเทศบาลร่วมเป็นกรรมการด้วย เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการสงวนและบำรุงรักษาป่าสงวนแห่งชาติ สำหรับหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้แทนเทศบาล ให้เป็นไปตามระเบียบ (บันทึกประกอบร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) เรื่องเสรีที่ ๔/๒๕๕๓)

(ข) กรมป่าไม้ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/๔๕๐๙ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๘ ขอแก้ไขร่างมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง ดังนี้

“มาตรา ๑๐ ในจังหวัดใดที่มีป่าสงวนแห่งชาติ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการควบคุมกำกับดูแลและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด” ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ อัยการจังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ผู้อำนวยการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด อนุรักษ์จังหวัด ปฏิรูปที่ดินจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด เกษตรและสหกรณ์จังหวัด นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแห่งท้องที่ และผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้แทนเทศบาลแห่งท้องที่จำนวนไม่เกิน สามคน ซึ่งอย่างน้อยต้องมีผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้แทนเทศบาลฝ่ายละหนึ่งคน เป็นกรรมการ ทั้งนี้ ให้ประธานกรรมการเรียกเจ้าพนักงานปกครองแห่งท้องที่มาให้ข้อมูลประกอบการพิจารณาด้วย”

โดยกรมป่าไม้เสนอให้เปลี่ยนชื่อคณะกรรมการจากเดิม “คณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด” เป็น “คณะกรรมการกำกับดูแลและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด” เนื่องจากคณะกรรมการดังกล่าวควรมีอำนาจในการกำกับดูแลเท่านั้น ไม่ใช่การควบคุมป่าสงวนแห่งชาติและหากใช้คำว่า “ควบคุม” จะทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลหรือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ กรมป่าไม้ขอเสนอให้เปลี่ยนองค์ประกอบของคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติ ส่วนองค์ประกอบของคณะกรรมการกรมป่าไม้ขอปรับลดโดยตัด “อัยการจังหวัด อนุรักษ์จังหวัด ปฏิรูปที่ดินจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำ

กิ่งอำเภอแห่งท้องที่” ออกจากการเป็นคณะกรรมการ เนื่องจาก “ธนารักษ์จังหวัดและปฏิรูปที่ดินจังหวัด” เป็นหน่วยงานที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติ ส่วน “อัยการจังหวัดและผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด” เป็นหน่วยงานที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติเมื่อมีคดีหรือมีการดำเนินคดีกับผู้บุกรุกเขตป่าสงวนแห่งชาติ นอกจากนี้ “นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแห่งท้องที่” ผู้ว่าราชการซึ่งเป็นประธานคณะกรรมการสามารถเรียกเข้ามาเพื่อให้ข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการได้ ทั้งนี้ ได้เพิ่ม “เกษตรกรและสหกรณ์จังหวัด” เป็นกรรมการเนื่องจากเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมีหน้าที่ในการดูแลเกษตรกรในเขตพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับป่าสงวนแห่งชาติ รวมทั้งเปลี่ยนแปลงจำนวนผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้แทนเทศบาลแห่งท้องที่จาก “จำนวนไม่เกินสามคน” เป็น “จำนวนไม่เกินสองคน” และเพิ่มความว่า “ทั้งนี้ ให้ประธานกรรมการเรียกเจ้าพนักงานปกครองแห่งท้องที่มาให้ข้อมูลประกอบการพิจารณาด้วย” ซึ่งคำว่าเจ้าพนักงานปกครองแห่งท้องที่นี้ กรมป่าไม้ชี้แจงว่าเป็น “นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอ” โดยกรมป่าไม้ให้เหตุผลว่า องค์ประกอบของคณะกรรมการกำกับดูแลและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดมีจำนวนมากเกินไป อาจทำให้เกิดความไม่คล่องตัวในการปฏิบัติงาน จึงควรให้มีเฉพาะผู้มีส่วนได้เสียหลักเป็นคณะกรรมการ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘)

(ค) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาร่างฯ ที่กรมป่าไม้เสนอแล้ว เห็นควรให้คงชื่อคณะกรรมการไว้ตามเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓ เป็น “คณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด” เนื่องจากเห็นว่า คณะกรรมการดังกล่าวควรมีอำนาจในการควบคุมและดูแลรักษาป่าสงวนแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้กรมป่าไม้สามารถเข้าไปดำเนินการควบคุมและดูแลรักษาป่าสงวนแห่งชาติได้ และหากใช้คำว่า “คณะกรรมการกำกับดูแลและรักษาป่าสงวนแห่งชาติ” ตามที่กรมป่าไม้เสนอ กรมป่าไม้จะไม่สามารถเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่และคณะกรรมการกำกับดูแลและรักษาป่าสงวนแห่งชาติจะไม่ลงไปปฏิบัติงานเพื่อแก้ไขปัญหา เนื่องจากมีอำนาจหน้าที่เพียงการกำกับดูแลและรักษาป่าสงวนแห่งชาติเท่านั้น ส่วนกรณีที่กรมป่าไม้กังวลว่า หากใช้คำว่า “คณะกรรมการควบคุมและดูแลรักษาป่าสงวนแห่งชาติ” จะทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลหรือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้นั้น ให้กำหนดเพิ่มในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘)

สำหรับองค์ประกอบของคณะกรรมการตามที่กรมป่าไม้เสนอนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาแล้ว เห็นควรแก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการเป็น “คณะกรรมการควบคุมและดูแลรักษาป่าสงวนแห่งชาติ ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เกษตรและสหกรณ์จังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ผู้แทนเทศบาลแห่งท้องที่ที่ป่าสงวนแห่งชาติตั้งอยู่ และผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งท้องที่ที่ป่าสงวนแห่งชาติตั้งอยู่ เป็นกรรมการ” โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) เห็นควรให้เพิ่ม “เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด” เป็นกรรมการด้วย เนื่องจากเจ้าพนักงานที่ดินมีหน้าที่ในการออกเอกสารสิทธิ์เกี่ยวกับที่ดิน จึงควรให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดมีส่วนร่วมในการพิจารณาและรับทราบแนวนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับที่ดินในเขต

ป่าสงวนแห่งชาติ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘)

ในส่วนของการกำหนดให้ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้แทนเทศบาลแห่งท้องถิ่นนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้แก้ไขความเป็น “ผู้แทนเทศบาลแห่งท้องถิ่นที่ป่าสงวนแห่งชาตินั้นตั้งอยู่ และผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งท้องถิ่นที่ป่าสงวนแห่งชาตินั้นตั้งอยู่ เป็นกรรมการ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและตรงตามความประสงค์ของกรมป่าไม้ที่จะกำหนดให้ผู้แทนเทศบาลและผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งท้องถิ่นที่ป่าสงวนแห่งชาตินั้นตั้งอยู่ เป็นกรรมการ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘) ซึ่งหากเขตป่าสงวนแห่งชาติในจังหวัดใดหรือท้องถิ่นใดตั้งอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลมากกว่าหนึ่งแห่ง ก็ต้องดำเนินการคัดเลือกผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้แทนเทศบาล ตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๘)

๒) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ วรรคสอง

(ก) เดิมร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ในเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓ กำหนดว่า

“ให้อธิบดีกรมป่าไม้แต่งตั้งข้าราชการของกรมป่าไม้เป็นกรรมการและเลขานุการ”

ซึ่งมาตรา ๑๐ วรรคสอง เป็นการกำหนดให้อธิบดีกรมป่าไม้มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการของกรมป่าไม้เป็นกรรมการเลขานุการในคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติ

(ข) กรมป่าไม้ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/๔๕๐๙ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๘ ขอแก้ไขร่างมาตรา ๑๐ วรรคสอง ดังนี้

“ให้อธิบดีกรมป่าไม้แต่งตั้งข้าราชการของกรมป่าไม้ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องถิ่นหรือผู้ที่อธิบดีกรมป่าไม้มอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ”

โดยกรมป่าไม้เสนอให้แก้ไขให้อธิบดีกรมป่าไม้มีอำนาจแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมป่าไม้มอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ เนื่องจากปัจจุบันในท้องถิ่นที่มีผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องถิ่นเป็นผู้ปฏิบัติงานและดูแลท้องถิ่นอยู่แล้วจึงเห็นควรให้เป็นกรรมการในคณะกรรมการควบคุมและดูแลรักษาป่าสงวนแห่งชาติด้วย แต่เนื่องจากบางท้องถิ่นมีป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในความรับผิดชอบจำนวนมาก หรือมีความเร่งด่วนในการบริหารจัดการเขตป่าสงวนแห่งชาติ รวมทั้งผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องถิ่นบางท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบจำนวนมาก จึงกำหนดให้อธิบดีกรมป่าไม้มีอำนาจแต่งตั้งผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการแทนผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องถิ่นได้ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘)

(ค) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้แก้ไขความในร่างมาตรา ๑๐ วรรคสอง เป็น “ให้ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้แห่งท้องถิ่นที่ป่าสงวนแห่งชาตินั้นตั้งอยู่หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการฯ เนื่องจากเห็นว่า หากกำหนดตามที่กรมป่าไม้เสนอจะทำให้มีความหมายว่า อธิบดีจะต้องแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้

ห้องที่ให้เป็นการก่อน และอธิบดีกรมป่าไม้ยังต้องแต่งตั้งบุคคลผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการแทนผู้อำนวยการสำนักงานการทรัพยากรป่าไม้ห้องที่หากเห็นสมควร ดังนั้น หากกรมป่าไม้ประสงค์จะให้ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ห้องที่เป็นกรรมการ โดยที่อธิบดีไม่ต้องแต่งตั้งทุกครั้ง ก็ควรกำหนดให้เป็นการโดยตำแหน่ง และกรณีที่ผู้อำนวยการ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ห้องที่มีภารกิจมากหรือภารกิจอื่น ก็ให้อธิบดีมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลอื่น เป็นกรรมการแทนเป็นกรณี ๆ ไป (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘)

๓) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ วรรคสาม

เป็นร่างฯ ที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ในเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓ ซึ่งกำหนดขึ้นสำหรับกรณีที่ดินเขตป่าสงวนแห่งชาติในจังหวัดใดหรือห้องที่ใด ตั้งอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลมากกว่าหนึ่งแห่ง ก็ต้องดำเนินการคัดเลือกผู้แทน องค์การบริหารส่วนตำบลและผู้แทนเทศบาล ตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามระเบียบที่รัฐมนตรี กำหนด ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ที่พิจารณาในเรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘ ได้ผ่านการ พิจารณาโดยไม่มีแก้ไข (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๘)

(๒) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑

๑) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ (๑) และ (๒)

(ก) เดิมร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ในเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓ กำหนดว่า

“(๑) กำหนดมาตรการที่จำเป็นเพื่อควบคุม ดูแล และป้องกันรักษาป่าสงวน แห่งชาติ

(๒) กำหนดมาตรการในการควบคุม ดูแลการส่งเสริมการปลูกป่า และการฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติ”

ซึ่งเป็นการกำหนดให้คณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติมี อำนาจในการกำหนดมาตรการที่จำเป็นเพื่อควบคุม ดูแล และป้องกันรักษาป่าสงวนแห่งชาติ รวมทั้ง ส่งเสริมการปลูกป่าและฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติ (บันทึกประกอบร่างพระราชบัญญัติป่าสงวน แห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) เรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓)

(ข) กรมป่าไม้ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/๔๕๐๙ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๘ ขอแก้ไขร่างมาตรา ๑๑ (๑) และ (๒) ดังนี้

“(๑) กำหนดมาตรการที่จำเป็นเพื่อควบคุม ดูแล และป้องกันรักษาป่า สงวนแห่งชาติให้คำแนะนำหรือเสนอแนะในสิ่งที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันรักษาป่า ส่งเสริมการ ปลูกป่า และการฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติ

(๒) กำหนดมาตรการในการควบคุม ดูแลการส่งเสริมการปลูกป่าและ การฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติ”

โดยกรมป่าไม้เสนอให้รวมอำนาจของคณะกรรมการจากเดิมที่กำหนดไว้ ใน (๑) และ (๒) มากำหนดรวมเป็นข้อเดียวกันใน (๑) จากเดิมกำหนดให้มีอำนาจในการกำหนด มาตรการต่าง ๆ เป็น “ให้มีอำนาจในการให้คำแนะนำหรือเสนอแนะในสิ่งที่เป็นประโยชน์ในการป้องกัน

และรักษาป่า ส่งเสริมการปลูกป่า และการฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติ” เนื่องจากการกำหนดมาตรการเป็นผลโดยกฎหมายอาจขัดหรือแย้งกับการดำเนินการของกรมป่าไม้ จึงควรให้อำนาจคณะกรรมการเฉพาะการให้คำแนะนำและเสนอแนะ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขชื่อของคณะกรรมการกำกับดูแลและรักษาป่าสงวนแห่งชาติด้วย

(ค) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาร่างฯ ที่กรมป่าไม้เสนอแล้ว เห็นควรให้แก้ไขเพิ่มเติมความในร่างข้อ ๑๑ (๑) และ (๒) เป็น “กำหนดมาตรการในการควบคุม ดูแล การส่งเสริมการปลูกป่าและการฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติ ให้สอดคล้องกับแนวทางที่อธิบดีกำหนด” เพื่อให้หน่วยงานในระดับจังหวัดที่มีเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นหน่วยปฏิบัติการควบคุม ดูแล ส่งเสริมการปลูกป่า และฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติ โดยกำหนดให้การดำเนินการของคณะกรรมการสอดคล้องกับนโยบายของกรมป่าไม้ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘)

๒) การเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๑ (๕)

(ก) กรมป่าไม้เสนอให้ตัด “นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแห่งท้องที่” ออกจากการเป็นกรรมการ โดยเห็นว่าผู้ว่าราชการซึ่งเป็นประธานคณะกรรมการจึงสามารถเรียกนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแห่งท้องที่เข้ามาเพื่อให้ข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการได้อยู่แล้ว (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘)

(ข) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) เห็นควรให้เพิ่มเติมความในมาตรา ๑๑ (๕) เป็น “มีหนังสือเรียกให้เจ้าพนักงานปกครองแห่งท้องที่หรือเจ้าพนักงานอื่นที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดมาตรการตาม (๑)” เพื่อเพิ่มอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการให้สามารถเรียกเจ้าพนักงานปกครองแห่งท้องที่หรือเจ้าพนักงานอื่นที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลประกอบการพิจารณาตามที่กรมป่าไม้เสนอ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๘)

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(๑) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐

๑) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้เสนอให้เพิ่มองค์ประกอบคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด ได้แก่ อัยการจังหวัด ปฏิรูปที่ดินจังหวัด ปลัดจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด เพื่อให้เข้ามามีบทบาทในการควบคุมกลไกหรือเป็นเครื่องมือในการรักษาป่าสงวนแห่งชาติ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ หน้า ๑๓) ส่วนผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เพิ่มจำนวนผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งท้องที่ที่ป่าสงวนแห่งชาติตั้งอยู่จากจำนวนหนึ่งคน เป็นจำนวนสามคน เนื่องจากพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติมีขนาดกว้างครอบคลุมพื้นที่หลายตำบล (บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๘ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ หน้า ๗)

อย่างไรก็ตาม กรรมการวิสามัญฯ บางท่านเห็นว่า อำนาจหน้าที่ตามร่างมาตรา ๑๑ ไม่มีอำนาจปราบปรามผู้กระทำความผิด จึงไม่ควรกำหนดให้ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเป็นกรรมการ สำหรับผู้แทนเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ก็ไม่ควรเข้ามาเป็น

คณะกรรมการ เนื่องจากบุคคลดังกล่าวไม่ได้อยู่ในระดับพื้นที่ มีหน้าที่เพียงการควบคุมท้องถิ่น (บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๙ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ หน้า ๑๓)

๒) การเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ วรรคสอง

คณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ บางแห่งมีพื้นที่อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือป่าชายเลน จึงเสนอให้มีผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ในกรณีจังหวัดใดที่มีป่าสงวนแห่งชาติและมีพื้นที่ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช รวมทั้งให้มีผู้แทนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ในกรณีจังหวัดใดที่มีป่าสงวนแห่งชาติ และมีพื้นที่ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๙ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙)

(๒) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑

คณะกรรมการวิสามัญฯ มีการอภิปรายการกำหนดให้นายอำเภอเป็นกรรมการด้วย แต่เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดให้นายอำเภอเป็นกรรมการโดยตำแหน่งอีก แต่มีข้อสังเกตว่า คณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด ควรตั้งคณะกรรมการตามมาตรา ๑๑ (๖) ในระดับอำเภอ โดยมีนายอำเภอเป็นประธาน เพื่อรองรับนโยบายของคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด และนำไปสู่การปฏิบัติและขับเคลื่อนงานในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม (บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๙ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙)

<p>มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗</p> <p>“มาตรา ๑๑/๑ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดโดยอนุโลม”</p>	<p>การประชุมของ คณะกรรมการ ควบคุมและ รักษาป่าสงวน แห่งชาติประจำ จังหวัด</p>
---	---

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดโดยอนุโลม เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้กำหนดเกี่ยวกับการดำเนินการประชุมและการพิจารณาทางปกครองไว้แล้ว และเป็นกฎหมายกลางในการปฏิบัติราชการ ร่างพระราชบัญญัตินี้จึงไม่ต้องกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการประชุมอีกแต่อย่างใด (บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘) หน้า ๒)

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข

<p>มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๒ บุคคลใดอ้างว่ามีสิทธิหรือได้ทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติโดยอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาตินั้นใช้บังคับ ให้ยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อนายอำเภอแห่งท้องที่ภายในกำหนดหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนั้นใช้บังคับ ถ้าไม่ยื่นคำร้องภายในกำหนดดังกล่าว ให้ถือว่าสละสิทธิหรือประโยชน์นั้น</p> <p>คำร้องดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้นายอำเภอแห่งท้องที่ส่งต่อไปยังคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดที่ป่าสงวนแห่งชาตินั้นตั้งอยู่โดยไม่ชักช้า</p> <p>ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่กรณีสิทธิในที่ดินที่บุคคลมีอยู่ตามประมวลกฎหมายที่ดิน</p>	<p>การยื่นคำร้องของบุคคลที่อ้างว่ามีสิทธิหรือได้ทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ</p>
<p>มาตรา ๑๓ เมื่อคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดได้รับคำร้องตามมาตรา ๑๒ แล้ว ให้สอบสวนตามคำร้องนั้น ถ้าปรากฏว่าผู้ร้องได้เสียสิทธิหรือเสื่อมประโยชน์ ให้คณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดพิจารณากำหนดค่าทดแทนให้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กรมป่าไม้กำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง</p> <p>ถ้าผู้ร้องไม่พอใจในค่าทดแทนที่คณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดกำหนด ผู้ร้องมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด”</p>	<p>การสอบสวนคำร้อง</p>

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

โดยที่หลักการสำคัญของการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ครั้งนี้ คือ กำหนดให้คณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด มีหน้าที่ในการกำหนดมาตรการในการควบคุม ดูแล การส่งเสริมการปลูกป่า และการฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติตามที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนด และมีอำนาจเรียกเจ้าพนักงานปกครองแห่งท้องที่ หรือเจ้าพนักงานอื่นที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลประกอบการพิจารณา ตลอดจนดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยคำร้องเกี่ยวกับสิทธิหรือการได้ทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘) หน้า ๒)

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา
การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓

(๑) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒

(ก) เดิมร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ในเรื่องเสรีที่ ๔/๒๕๕๓ กำหนดว่า

“มาตรา ๑๒ บุคคลใดอ้างว่ามีสิทธิหรือได้ทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติใดอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาตินั้นใช้บังคับ ให้ยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแห่งท้องที่ภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนั้นใช้บังคับ ถ้าไม่ยื่นคำร้องภายในกำหนดดังกล่าว ให้ถือว่าสละสิทธิหรือประโยชน์นั้น

คำร้องดังกล่าวในวาระหนึ่ง ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแห่งท้องที่ส่งต่อไปยังคณะกรรมการกำกับดูแลและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดที่ป่าสงวนแห่งชาตินั้นตั้งอยู่โดยไม่ชักช้า

ความในวาระหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่กรณีสิทธิในที่ดินที่บุคคลมีอยู่ตามประมวลกฎหมายที่ดิน”

(ข) กรมป่าไม้ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/๔๕๐๙ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๘ ขอแก้ไขร่างมาตรา ๑๒ ดังนี้

“มาตรา ๑๒ บุคคลใดอ้างว่ามีสิทธิหรือได้ทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติใดอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาตินั้นใช้บังคับ ให้ยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแห่งท้องที่ภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนั้นใช้บังคับ ถ้าไม่ยื่นคำร้องภายในกำหนดดังกล่าว ให้ถือว่าสละสิทธิหรือประโยชน์นั้น

คำร้องดังกล่าวในวาระหนึ่ง ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแห่งท้องที่ส่งต่อไปยังคณะกรรมการควบคุมกำกับดูแลและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดที่ป่าสงวนแห่งชาตินั้นตั้งอยู่โดยไม่ชักช้า

ความในวาระหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่กรณีสิทธิในที่ดินที่บุคคลมีอยู่ตามประมวลกฎหมายที่ดิน”

โดยกรมป่าไม้เสนอให้แก้ไขชื่อคณะกรรมการฯ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขความในตอนต้น

(ค) กระทรวงมหาดไทยมีข้อสังเกตว่า ปัจจุบันมีการยกฐานะกิ่งอำเภอเป็นอำเภอทั้งหมดแล้ว จึงขอเสนอให้ตัดคำว่า “ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ” ออก ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาร่างฯ ที่กรมป่าไม้เสนอแล้วเห็นควรให้ปรับแก้ร่างฯ โดยตัดคำว่า “ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ” ออก และให้คงชื่อคณะกรรมการฯ ตามร่างฯ ที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) เรื่องเสรีที่ ๔/๒๕๕๓ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๘)

(๒) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓

(ก) เดิมร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ในเรื่องเสรีที่ ๔/๒๕๕๓ กำหนดว่า

“มาตรา ๑๓ เมื่อคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดได้รับคำร้องตามมาตรา ๑๒ แล้ว ให้สอบสวนตามคำร้องนั้น ถ้าปรากฏว่าผู้ร้องได้เสียสิทธิหรือเสื่อมประโยชน์ ให้คณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดพิจารณา กำหนดค่าทดแทนให้ตามที่เห็นสมควร

ถ้าผู้ร้องไม่พอใจในค่าทดแทนที่คณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดกำหนด ผู้ร้องมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด”

(ข) กรมป่าไม้ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/๔๕๐๙ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๘ ขอแก้ไขร่างมาตรา ๑๓ ดังนี้

“มาตรา ๑๓ เมื่อคณะกรรมการควบคุมกำกับดูแลและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดได้รับคำร้องตามมาตรา ๑๒ แล้ว ให้สอบสวนตามคำร้องนั้น ถ้าปรากฏว่าผู้ร้องได้เสียสิทธิหรือเสื่อมประโยชน์ ให้คณะกรรมการควบคุมกำกับดูแลและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดพิจารณากำหนดค่าทดแทนให้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกรมป่าไม้กำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ถ้าผู้ร้องไม่พอใจในค่าทดแทนที่คณะกรรมการควบคุมกำกับดูแลและรักษาป่าสงวนแห่งชาติ ประจำจังหวัดกำหนด ผู้ร้องมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการควบคุมกำกับดูแลและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด”

โดยกรมป่าไม้เห็นว่า การกำหนดให้การพิจารณากำหนดค่าทดแทนเป็นไปตามที่คณะกรรมการฯ เห็นสมควร นั้น ไม่มีความชัดเจน จึงขอเสนอแก้ไขเป็นการพิจารณากำหนดค่าทดแทนให้เป็นไปตามระเบียบกรมป่าไม้กำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง เพื่อให้มีหลักเกณฑ์การพิจารณากำหนดค่าทดแทนที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

(ค) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาร่างฯ ที่กรมป่าไม้เสนอแล้ว เห็นชอบให้ผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘)

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(๑) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาระยะเวลาในการยื่นคำร้องเป็นหนังสือของบุคคลที่อ้างว่ามีสิทธิหรือได้ทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาติใช้บังคับ เพื่อให้มีระยะเวลาในการจัดทำคำร้องมากขึ้น เช่น แก้ไขระยะเวลาจาก “ภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาติใช้บังคับ” เป็น “ภายในกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาติใช้บังคับ” หรือแก้ไขการนับระยะเวลาจาก “นับแต่วันที่กฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาติใช้บังคับ” เป็น “นับแต่วันที่ได้รับแจ้งกฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาติ” เป็นต้น ซึ่งโดยหลักการแล้ว เมื่อกฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาติประกาศในราชกิจจานุเบกษา ต้องถือว่าราษฎรได้รับรู้แล้ว ดังนั้น จึงให้แก้ไขระยะเวลาการยื่นคำร้องเป็นหนังสือของบุคคลที่อ้างว่ามีสิทธิหรือได้ทำประโยชน์

ในเขตป่าสงวนแห่งชาติอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาติใช้บังคับ จาก “ภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาติใช้บังคับ” เป็น “ภายในกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาติใช้บังคับ” (บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๙ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ หน้า ๑๙)

(๒) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓

คณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ ได้พิจารณาระยะเวลาอุทธรณ์ค่าทดแทนการเสียสิทธิหรือเสื่อมประโยชน์ซึ่งจะต้องคำนึงถึงประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลที่ต้องอาศัยระยะเวลาดำเนินการ ศึกษารายละเอียด ข้อกฎหมาย และปรึกษาทนายความด้วย ดังนั้น จึงให้แก้ไขระยะเวลาอุทธรณ์ค่าทดแทนการเสียสิทธิหรือเสื่อมประโยชน์จาก “ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย” เป็น “ภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย (บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๙ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ หน้า ๒๐)

<p>มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๓/๑ ในกรณีที่ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐมีความประสงค์จะใช้พื้นที่บางแห่งภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นสถานที่ปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์ของรัฐอย่างอื่น ให้อธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติมีอำนาจประกาศกำหนดบริเวณดังกล่าวเป็นบริเวณที่ทางราชการใช้ประโยชน์ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ และในบริเวณดังกล่าวมิให้นำมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับแก่การที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ จำเป็นต้องกระทำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานเพื่อใช้ประโยชน์ในพื้นที่นั้น</p> <p>การใช้พื้นที่ตามวรรคหนึ่ง ถ้าที่ดินในบริเวณที่ทางราชการใช้ประโยชน์มีแนวเขตทับที่ดินซึ่งบุคคลได้รับประโยชน์ตามมาตรา ๑๔ อยู่แล้ว ให้การรับประโยชน์ในที่ดินส่วนที่เป็นบริเวณที่ทางราชการใช้ประโยชน์นั้นสิ้นสุดลง เมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศกำหนดบริเวณดังกล่าวเป็นบริเวณที่ทางราชการใช้ประโยชน์</p> <p>การใช้พื้นที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”</p>	<p>การเข้าใช้ประโยชน์ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ</p>
---	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

โดยที่หลักการสำคัญของการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ครั้งนี้ คือ การใช้พื้นที่บางแห่งภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติของทางราชการ โดยแก้ไขถ้อยคำว่า “องค์กรของรัฐ” เป็น “หน่วยงานของรัฐ” และแก้ไขผู้มีอำนาจประกาศให้บริเวณที่

ทางราชการใช้ประโยชน์ได้จาก “อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรี” เป็น “อธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ”

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข

<p>มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๑/๑ คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ มาตรา ๑๓/๒ มาตรา ๑๓/๓ มาตรา ๑๓/๔ มาตรา ๑๓/๕ มาตรา ๑๓/๖ มาตรา ๑๓/๗ มาตรา ๑๓/๘ และมาตรา ๑๓/๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗</p> <p style="text-align: center;">“หมวด ๑/๑ คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ</p>	<p>คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ</p>
<p>มาตรา ๑๓/๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวนสี่คน เป็นกรรมการ</p> <p style="text-align: center;">ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ</p>	
<p>มาตรา ๑๓/๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) มีสัญชาติไทย</p> <p>(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์</p> <p>(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ</p> <p>(๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ</p> <p>(๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง</p>	

มาตรา ๑๓/๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสีย ในกิจการหรือในธุรกิจเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งอาจขัดหรือแย้งต่อ ประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ของทางราชการ

มาตรา ๑๓/๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่ง คราวละสองปี

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ได้รับ แต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เว้นแต่วาระที่เหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น อยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่ เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๓/๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติประกอบด้วย กรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม มาตรา ๑๓/๕ วาระสอง

มาตรา ๑๓/๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติ เสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใด ตามมาตรา ๑๓/๓ หรือมีส่วนได้เสียตามมาตรา ๑๓/๔

มาตรา ๑๓/๘ คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขต ป่าสงวนแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะมาตรการและแนวทางในการใช้ประโยชน์ในเขต ป่าสงวนแห่งชาติต่อรัฐมนตรี

(๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบให้ใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตาม มาตรา ๑๓/๑ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๐

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้พื้นที่ในเขต ป่าสงวนแห่งชาติของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และการบำรุงป่าหรือปลูกสร้าง สวนป่าหรือไม้ยืนต้นในเขตป่าเสื่อมโทรม

(๔) เสนอแนะการกำหนดค่าตอบแทนการอนุญาตตามมาตรา ๒๐ ต่อรัฐมนตรี

(๕) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่มอบหมาย

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือดำเนินการอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๓/๙ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑/๑ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติโดยอนุโลม”

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

(๑) การเพิ่มหมวด ๑/๑ คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยเพิ่มมาตรา ๑๓/๒ มีหลักการและวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจำนวนไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ โดยมีอธิบดีกรมป่าไม้เป็นกรรมการและเลขานุการ (เพิ่มมาตรา ๑๓/๒)

(๒) การเพิ่มมาตรา ๑๓/๓ มีหลักการและวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้การแต่งตั้งบุคคลเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนดมิใช่ให้เป็นการใช้ดุลพินิจของผู้แต่งตั้งที่จะเป็นผู้พิจารณาโดยไม่มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา

(๓) การเพิ่มมาตรา ๑๓/๔ มีหลักการและวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการหรือในธุรกิจเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ของทางราชการ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้ผู้ที่จะมาเป็นกรรมการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการหรือธุรกิจเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์สาธารณะ

(๔) การเพิ่มมาตรา ๑๓/๕ มีหลักการและวัตถุประสงค์เป็นการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกำหนดให้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง รวมทั้งกำหนดให้ในกรณีที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ก็ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปได้จนกว่ากรรมการใหม่เข้ารับหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องไม่หยุดชะงัก

(๕) การเพิ่มมาตรา ๑๓/๖ มีหลักการและวัตถุประสงค์เป็นการกำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งได้ไม่เกินสองวาระติดต่อกันและในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทน ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

(๖) การเพิ่มมาตรา ๑๓/๗ มีหลักการและวัตถุประสงค์เป็นการกำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(๗) การเพิ่มมาตรา ๑๓/๘ มีหลักการและวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติในการเสนอแนะมาตรการและแนวทางในการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเสนอต่อรัฐมนตรี พิจารณาให้ความเห็นชอบการใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ การขออนุญาตและการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าหรือไม่ยืนต้นในเขตป่าเสื่อมโทรม

(๘) การเพิ่มมาตรา ๑๓/๙ มีหลักการและวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติโดยอนุโลม

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓) หน้า ๗ - ๘)

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

การเพิ่มความในหมวด ๑/๑ คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ มาตรา ๑๓/๒ ถึงมาตรา ๑๓/๙

(๑) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓/๒

(ก) เติมร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ในเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓ กำหนดว่า

“มาตรา ๑๓/๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมป่าไม้ เป็นกรรมการและเลขานุการ”

(ข) กรมป่าไม้ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/๔๕๐๙ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๘ ขอแก้ไขร่างมาตรา ๑๓ ดังนี้

“มาตรา ๑๓/๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้

ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจำนวนไม่เกินห้าสามคนเป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมป่าไม้ เป็นกรรมการและเลขานุการ”

โดยกรมป่าไม้ขอลดองค์ประกอบของคณะกรรมการการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติลง โดยตัด “อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง” ออก เนื่องจากไม่มีกฎหมายที่อยู่ในกำกับดูแลของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และตัด “เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” ออก เนื่องจากเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีหน้าที่ดูแลในเรื่องของ EIA ไม่น่าจะเกี่ยวข้องข้องกับการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และขอเพิ่มเติม “อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี” เนื่องจากมีอำนาจหน้าที่ในการอนุญาตเกี่ยวกับแร่ในพื้นที่ป่าไม้ รวมทั้งเสนอให้แก้ไขจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจาก “จำนวนไม่เกินห้าคน” เป็น “จำนวนไม่เกินสามคน” เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ซึ่งควรมีเฉพาะผู้ที่มีส่วนได้เสียหลักเท่านั้นเป็นกรรมการ

(ค) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาร่างฯ ที่กรมป่าไม้เสนอแล้ว เห็นชอบให้ผ่านการพิจารณาโดยไม่มีเงื่อนไข (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘)

(๒) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓/๓

ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาเป็นร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มาแล้วในเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓ ทั้งนี้ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ตามเรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้ผ่านการพิจารณาโดยไม่มีเงื่อนไข

(๓) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓/๔

ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาเป็นร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มาแล้วในเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓ ทั้งนี้ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ตามเรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้ผ่านการพิจารณาโดยไม่มีเงื่อนไข

(๔) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓/๕

ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาเป็นร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มาแล้วในเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓ ทั้งนี้ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ตามเรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้ผ่านการพิจารณาโดยไม่มีเงื่อนไข

(๕) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓/๖

ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาเป็นร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มาแล้วในเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓ ทั้งนี้ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

(คณะที่ ๗) ตามเรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้ผ่านการพิจารณา โดยไม่มีการแก้ไข

(๖) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓/๗

ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาเป็นร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มาแล้วในเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓ ทั้งนี้ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ตามเรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้ผ่านการพิจารณา โดยไม่มีการแก้ไข

(๗) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓/๘

ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาเป็นร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มาแล้วในเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓ ทั้งนี้ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ตามเรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้ผ่านการพิจารณา โดยไม่มีการแก้ไข

(๘) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓/๙

ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาเป็นร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มาแล้วในเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓ ทั้งนี้ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ตามเรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้ผ่านการพิจารณา โดยไม่มีการแก้ไข

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(๑) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓/๒

คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้พิจารณาองค์ประกอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติแล้วเห็นว่า จะต้องมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับ อำนาจหน้าที่ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๙ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ หน้า ๒๔) และกลุ่มคนที่ใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ มิได้คำนึงถึงเพียงแต่กรณี การใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพียงอย่างเดียว จึงได้พิจารณาบุคคลที่ควรจะมีการกำหนดให้เป็นกรรมการเพิ่มเติม (บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๙ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ หน้า ๔) ดังนี้

๑) ผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติไม่มีอำนาจในการสอบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดหรือผู้บุกรุกที่ดิน และการเพิ่มผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด เป็นกรรมการฯ มีความครอบคลุมเพียงพอแล้ว (บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๙ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ หน้า ๒๔ และบันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๙ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ หน้า ๙)

๒) อธิบดีกรมที่ดิน เนื่องจากก่อนที่คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติจะมีคำสั่งอนุญาต เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติที่จะต้องตรวจสอบแนวเขตที่ดินและแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติอยู่แล้ว และถ้าที่ดินที่ขออนุญาตอยู่ในที่ดินของเอกชน ก็ไม่อยู่ในอำนาจ

หน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่จะอนุญาตได้ นอกจากนี้ คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติจะพิจารณาให้ใช้ประโยชน์ได้ใน ๓ กรณี คือ ๑) ให้ส่วนราชการใช้ประโยชน์ ๒) ให้ประชาชนเข้าขอใช้ประโยชน์ และ ๓) ให้ประชาชน หรือส่วนงานอื่น ๆ ทำการปลูกป่า ซึ่งอำนาจหน้าที่ดังกล่าวไม่เกี่ยวข้องกับภารกิจพิเศษที่ดิน ที่จะต้องอาศัยอำนาจของอธิบดีกรมที่ดิน (บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๙ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ หน้า ๔)

๓) อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี จะต้องประกาศแหล่งแร่ที่ทับซ้อนพื้นที่ ป่าสงวนแห่งชาติ จึงต้องกำหนดให้อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีเป็นกรรมการฯ (บันทึกการประชุม คณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๙ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ หน้า ๔)

๔) ผู้แทนกองทัพบก มีหน้าที่ในการป้องกันรักษาป่าอีกหน่วยหนึ่ง (บันทึก การประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๙ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ หน้า ๕) หรือเป็นผู้แทนกองทัพไทย (บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๙ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ หน้า ๑๐) แต่เพื่อให้ครอบคลุมทุกหน่วยงานจึงกำหนดให้มีผู้แทนกระทรวงกลาโหม เป็นกรรมการฯ

๕) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้มีตัวแทนของภาคประชาชนและ เชื่อมโยงระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ซึ่งเมื่อได้รับรู้การดำเนินงานโดยตรงของ คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติในการอนุญาตใช้พื้นที่ต่าง ๆ และสามารถส่งข้อมูลไปยังท้องถิ่นได้ รวมถึงสามารถรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในพื้นที่ด้วย (บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๙ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ หน้า ๕)

๖) ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อจะช่วยดูแลประชาชนที่เข้าไป อยู่อาศัยในป่าเสื่อมโทรมว่าทำได้ทำตามข้อตกลงของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) หรือไม่ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๙ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ หน้า ๑๑)

๗) มีการแก้ไขจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จาก “ไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ” เป็น “จำนวนสี่คน เป็นกรรมการ”

(๒) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓/๓

สภานิติบัญญัติแห่งชาติผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข

(๓) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓/๔

สภานิติบัญญัติแห่งชาติผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข

(๔) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓/๕

คณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ แก้ไขจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จาก “จำนวนไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ” เป็น “จำนวนสี่คน เป็นกรรมการ” ซึ่งเมื่อระบุจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน สี่คนที่จะต้องแต่งตั้งแล้ว จึงไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างวาระ จึงตัด ข้อความว่า “หรือในกรณีที่รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น” และ “หรือเป็นกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น” ออก (บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๙ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๒)

(๕) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓/๖

สภานิติบัญญัติแห่งชาติผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข

(๖) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓/๗

สภานิติบัญญัติแห่งชาติผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข

(๗) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓/๘

คณะกรรมการการวิสามัญฯ พิจารณาเห็นว่า คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ในการอนุญาตการใช้ประโยชน์ในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติทั้งประเทศ โดยไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปราบปรามผู้กระทำความผิด (บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๙ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ หน้า ๙) และการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติแบ่งออกเป็น ๒ กรณี คือ การใช้ประโยชน์เพื่อการอนุรักษ์ การใช้ประโยชน์เพื่อการฟื้นฟู แต่การดำเนินการที่ผ่านมาไม่ประสบความสำเร็จ จึงต้องการให้มีคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติพิจารณาการขอใช้ประโยชน์ต่าง ๆ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๙ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ หน้า ๘) ดังนั้น จึงแก้ไขถ้อยคำมาตรา ๑๓/๘ (๓) ให้เกิดความชัดเจนและครอบคลุมมากยิ่งขึ้นเพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขอีก ๒ เรื่อง คือ ๑) กรณีการขอใช้พื้นที่ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติของส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๓/๑ และ ๒) การบำรุงป่าหรือการปลูกสร้างสวนป่าหรือไม้ยืนต้นในเขตป่าเสื่อมโทรมตามมาตรา ๒๐ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๙ วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๓)

(๘) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓/๙

สภานิติบัญญัติแห่งชาติผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข

<p>มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๖ อธิบัติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติมีอำนาจอนุญาตให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ ในกรณีดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติคราวละไม่น้อยกว่าห้าปีแต่ไม่เกินสามสิบปี ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตเป็นส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ จะอนุญาตโดยให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่เห็นสมควรก็ได้</p> <p>(๒) การเข้าทำประโยชน์เกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่คราวละไม่เกินสิบปีโดยให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่า และไม่ต้องเสียค่าภาคหลวงของป่าตามพระราชบัญญัตินี้ สำหรับแร่ ดินขาว หรือหินแล้วแต่กรณี</p> <p>การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”</p>	<p>การอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ</p>
---	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ ได้ตัดเงื่อนไขในการพิจารณาอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยที่กำหนดว่า “ต้องไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรงต่อพื้นที่ ไม่เป็นพื้นที่ป่าซึ่งใช้ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการป่าไม้ ไม่อยู่ในพื้นที่ป่าที่เป็นต้นน้ำลำธาร เป็นต้น” ออกเนื่องจากกรณีดังกล่าวควรกำหนดไว้ในหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติกำหนดซึ่งน่าจะมีความเหมาะสมกว่ากำหนดไว้ในบทบัญญัติแห่งกฎหมาย สำหรับการพิจารณาอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาตินั้น กำหนดให้อธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติมีอำนาจพิจารณาอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ โดยต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติกำหนด (บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓) หน้า ๙)

๒. ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา

(ก) กระทรวงอุตสาหกรรมมีข้อสังเกตว่า ควรกำหนดอายุการเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติให้สอดคล้องกับอายุประทานบัตรตามกฎหมายว่าด้วยแร่ด้วย

(ข) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาแล้ว เห็นว่า การอนุญาตให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามร่างมาตรา ๙ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖) โดยกำหนดอายุการเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติไว้คราวละไม่เกินสิบปี ซึ่งสั้นกว่าอายุประทานบัตรตามกฎหมายว่าด้วยแร่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการพิจารณาตรวจสอบว่าการเข้าใช้ประโยชน์เป็นไปตามเงื่อนไขหรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อให้มีการคุ้มครอง ป้องกัน และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) จึงไม่ได้แก้ไขเพิ่มเติมให้การกำหนดอายุการเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติต้องสอดคล้องกับการกำหนดอายุประทานบัตรตามกฎหมายว่าด้วยแร่ตามข้อสังเกตของกระทรวงอุตสาหกรรม (บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘) หน้า ๘)

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข

<p>มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗</p> <p>“มาตรา ๑๙/๑ ให้อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดอัตราและวางระเบียบเกี่ยวกับการเก็บค่าบริการหรือค่าตอบแทนสำหรับงานเจ้าหน้าที่ได้ให้บริการหรือให้ความสะดวกต่าง ๆ แก่ประชาชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ</p> <p>ค่าบริการหรือค่าตอบแทนที่เก็บได้ตามวรรคหนึ่ง ให้เก็บรักษาไว้ใช้จ่ายในการบำรุงรักษาป่าสงวนแห่งชาติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี”</p>	<p>ค่าบริการหรือค่าตอบแทนการให้ความสะดวกในเขตป่าสงวนแห่งชาติ</p>
---	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้อธิบดีกรมป่าไม้โดยอนุมนตรีรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดอัตราและวางระเบียบเกี่ยวกับการเก็บค่าบริการหรือค่าตอบแทนสำหรับงานที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ให้บริการหรืออำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ประชาชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยค่าบริการหรือค่าตอบแทนดังกล่าวให้เก็บไว้ใช้จ่ายในการบำรุงรักษาป่าสงวนแห่งชาติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนดโดยอนุมนตรีรัฐมนตรี (บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘) หน้า ๓)

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

(ก) กรมป่าไม้ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/๔๕๐๙ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๘ ขอเพิ่มร่างมาตรา ๑๙/๑ ดังนี้

“มาตรา ๑๙/๑ ให้อธิบดีโดยอนุมนตรีรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดอัตราและวางระเบียบเกี่ยวกับการเก็บค่าบริการหรือค่าตอบแทนสำหรับงานที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ให้บริการหรือให้ความสะดวกต่าง ๆ แก่ประชาชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และวางระเบียบเกี่ยวกับการเก็บรักษา และการใช้เงินที่มีผู้บริจาคเพื่อบำรุงรักษาป่าสงวนแห่งชาติ”

โดยกรมป่าไม้เสนอให้เพิ่มมาตรา ๑๙/๑ เพื่อกำหนดอัตราและวางระเบียบเกี่ยวกับการเก็บค่าบริการหรือค่าตอบแทน โดยให้อธิบดีโดยอนุมนตรีรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดอัตราและวางระเบียบเกี่ยวกับการเก็บค่าบริการหรือค่าตอบแทนสำหรับงานที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ให้บริการหรือให้ความสะดวกต่าง ๆ แก่ประชาชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และวางระเบียบเกี่ยวกับการเก็บรักษาและการใช้เงินที่มีผู้บริจาคเพื่อบำรุงรักษาป่าสงวนแห่งชาติ เนื่องจากการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติในปัจจุบันมีหลากหลายด้าน เช่น เพื่อการนันทนาการและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ซึ่งต้องมีการบริหารจัดการและการอำนวยความสะดวก ความปลอดภัยแก่ประชาชนที่เข้าไปใช้บริการ จึงต้องจัดหาค่าใช้จ่ายไว้ดำเนินการ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘) ซึ่งผู้แทนกรมป่าไม้ได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ค่าบริการหรือค่าตอบแทนที่เก็บได้จะนำไปใช้จ่ายในการบำรุงรักษาป่าสงวนแห่งชาติ และก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ นอกจากนี้ ผู้แทนกรมป่าไม้ขอเสนอให้เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีอากรใด ๆ สำหรับค่าบริการหรือค่าตอบแทนสำหรับงานที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ให้บริการหรืออำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ประชาชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘)

(ข) ผู้แทนกรมบัญชีกลางชี้แจงว่า การจะเรียกเก็บค่าบริการหรือค่าตอบแทนได้หรือไม่ นั้น จะต้องพิจารณาบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการเรียกเก็บค่าบริการหรือค่าตอบแทนส่วนการเก็บรักษาและการใช้จ่ายเงินบริจาคจะต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งโดยหลักการแล้วหน่วยงานสามารถทำความตกลงกับกระทรวงการคลังได้ ดังนั้น การวางระเบียบเกี่ยวกับการเก็บรักษาและการใช้จ่ายเงินบริจาคจึงไม่ต้องกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘) นอกจากนี้ โดยหลักการแล้วกรมป่าไม้จะต้องนำเงินดังกล่าวส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามนัยมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง

แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ แต่เนื่องจากกรมป่าไม้ประสงค์จะนำเงินดังกล่าวไปจ่ายเป็นค่าตอบแทนแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการหรือให้ความสะดวกต่าง ๆ แก่ประชาชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จึงต้องกำหนดให้กรมป่าไม้มีอำนาจในการนำเงินค่าบริการหรือค่าตอบแทนที่เก็บได้ไว้ใช้จ่ายเป็นค่าตอบแทนแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งกรมป่าไม้ไม่สามารถทำความเข้าใจกับกระทรวงการคลังได้ โดยไม่จำเป็นต้องกำหนดเกี่ยวกับการเก็บรักษาและการใช้จ่ายเงินไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘)

(ค) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาร่างฯ ที่กรมป่าไม้เสนอแล้ว เห็นควรให้ปรับแก้ร่างฯ โดยให้อธิบดีโดยการอนุมัติของรัฐมนตรีมีอำนาจวางระเบียบเกี่ยวกับการเก็บรักษาและการใช้เงินที่มีผู้บริจาคเพื่อบำรุงรักษาป่าสงวนแห่งชาติ แต่ต้องทำความเข้าใจกับกระทรวงการคลังเพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบของกระทรวงการคลังด้วย (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘) ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบให้ค่าบริการหรือค่าตอบแทนที่เก็บได้ควรเก็บไว้ใช้จ่ายในการบำรุงรักษาป่าสงวนแห่งชาติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติของรัฐมนตรี จึงได้เพิ่มความในวรรคสองเป็น “ค่าบริการหรือค่าตอบแทนที่เก็บได้ตามวรรคหนึ่ง ให้เก็บรักษาไว้ใช้จ่ายในการบำรุงรักษาป่าสงวนแห่งชาติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี” (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๘)

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญฯ เห็นว่า การกำหนดอัตราและวางระเบียบเกี่ยวกับการเก็บค่าบริการหรือค่าตอบแทนสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการหรือให้ความสะดวกต่าง ๆ แก่ประชาชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นเรื่องการบริหารจัดการภายในควรให้อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรีเป็นผู้ดำเนินการ คณะกรรมการวิสามัญฯ จึงผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข (บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๙ วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑๕) และมีข้อสังเกตว่าปัจจุบันมีนักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปเข้าไปศึกษาเรียนรู้ธรรมชาติในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ค่าบริการหรือค่าตอบแทนควรให้คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นผู้กำหนดอัตราและวางระเบียบเกี่ยวกับการเก็บค่าบริการหรือค่าตอบแทนสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการหรือให้ความสะดวกต่าง ๆ แทนการให้อำนาจอธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรี (บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๙ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๓) แต่อย่างไรก็ตาม การกำหนดอัตราค่าบริการหรือค่าตอบแทนเป็นการเก็บค่าธรรมเนียมการเข้าเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือการเก็บค่าธรรมเนียมในการใช้พื้นที่กรณีมีการกางเต็นท์ หรือมีการทำกิจกรรมในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนเพื่อให้เด็กนักเรียน นักศึกษา และประชาชนเกิดการเรียนรู้และศึกษาธรรมชาติ ดังนั้น การเก็บค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๑๙/๑ จะแตกต่างกับการเก็บค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๑๓/๑ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๐ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๙ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๘)

<p>มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๒๐ ในกรณีที่ป่าสงวนแห่งชาติใดมีสภาพเป็นป่าเสื่อมโทรมตามมาตรา ๑๖ ทวิ ให้อธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติมีอำนาจอนุญาตเป็นหนังสือให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าหรือไม้ยืนต้นในเขตป่าเสื่อมโทรมได้ภายในระยะเวลาและตามเงื่อนไขที่กำหนดในหนังสืออนุญาต โดยเสียค่าตอบแทนตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด แต่ในกรณีที่อนุญาตให้เกินหนึ่งพันไร่ต่อราย ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี</p> <p>การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”</p>	<p>การอนุญาตให้ทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าหรือไม้ยืนต้นในเขตป่าเสื่อมโทรม</p>
---	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้อธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติมีอำนาจพิจารณาอนุญาตให้บุคคลทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าหรือไม้ยืนต้นในเขตป่าเสื่อมโทรมได้ (ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ กับร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) (เรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓) หน้า ๑๐)

๒. ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๘)

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการธิการวิสามัญฯ แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำในวรรคหนึ่งให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเพื่อให้สอดคล้องกับ (๔) ของร่างมาตรา ๑๓/๘ ที่กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแนะการกำหนดค่าตอบแทนการอนุญาตตามมาตรา ๒๐ ต่อรัฐมนตรี จึงเพิ่มถ้อยคำว่า “โดยเสียค่าตอบแทนตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด” และเพิ่มเติมความเป็นวรรคสองของมาตรา ๒๐ เพื่อให้การขออนุญาตและการอนุญาตเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (บันทึกการประชุมคณะกรรมการธิการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๙ วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑๕-๑๖)

<p>มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๖/๑ มาตรา ๒๖/๒ มาตรา ๒๖/๓ มาตรา ๒๖/๔ และมาตรา ๒๖/๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗</p> <p>“มาตรา ๒๖/๑ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรืออายัดบรรดาไม้ของป่า อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ที่บุคคลได้มาหรือได้ใช้ในการกระทำความผิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือเป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการพิจารณาคดีได้จนกว่าจะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ทั้งนี้ ไม่ว่าทรัพย์สินนั้นจะเป็นของผู้กระทำความผิดหรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่ และเมื่อได้มีการฟ้องคดีให้นำความในมาตรา ๓๕ วรรคสองและวรรคสามมาใช้บังคับ</p> <p>ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอรับทรัพย์สินคืนภายในกำหนดหกเดือนนับแต่วันทราบหรือถือว่าได้ทราบคำสั่งให้คืนทรัพย์สินแก่ผู้มีสิทธิขอรับทรัพย์สินคืนนั้นจากเจ้าพนักงานที่มีอำนาจยึดไว้ให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน</p> <p>ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี และไม่ปรากฏหลักฐานว่ามีบุคคลผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าว ให้เริ่มนับระยะเวลาตามวรรคสองตั้งแต่วันที่คำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี</p> <p>มาตรา ๒๖/๒ ในกรณีทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๒๖/๑ วรรคหนึ่ง มิได้เป็นของผู้กระทำความผิดหรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติรัฐมนตรีคืนทรัพย์สินหรือเงิน แล้วแต่กรณีให้แก่เจ้าของก่อนถึงกำหนดตามมาตรา ๒๖/๑ วรรคหนึ่งได้ ในกรณีดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เมื่อทรัพย์สินนั้นไม่จำเป็นต้องใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีที่เป็นเหตุให้ทรัพย์สินนั้นถูกยึดหรืออายัด หรือ</p> <p>(๒) เมื่อผู้กระทำความผิดหรือผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิดได้ทรัพย์สินนั้นมาจากผู้เป็นเจ้าของโดยการกระทำความผิดทางอาญา</p> <p>มาตรา ๒๖/๓ ถ้าทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๒๖/๑ วรรคหนึ่ง จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาจะเกินค่าของทรัพย์สิน อธิบดีอาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) จัดการขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินก่อนครบกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๖/๑ วรรคสอง เมื่อได้เงินเป็นสุทธิเท่าใดให้ยึดไว้แทนทรัพย์สินนั้น หรือ</p> <p>(๒) ถ้าการนำทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ไปใช้ประโยชน์จะเป็นการบรรเทาความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาก็ให้นำทรัพย์สินนั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการได้ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด</p> <p>มาตรา ๒๖/๔ ผู้ใดกระทำหรือละเว้นการกระทำด้วยประการใดโดยมิชอบด้วยกฎหมายอันเป็นการทำลายหรือเป็นเหตุให้เกิดการทำลาย หรือทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ผู้นั้นมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบใช้</p>	<p>การยึดหรืออายัด ของกลาง</p>
---	------------------------------------

ค่าเสียหายตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพย์สินที่ถูกลักพาตัว สูญหาย หรือเสียหายไปนั้น

มาตรา ๒๖/๕ ในการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีอาญา ให้เรียกค่าเสียหายตามมาตรา ๒๖/๔ ไปในคราวเดียวกัน”

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

มีหลักการเป็นการเพิ่มความเข้มงวดมาตรา ๒๖/๑ มาตรา ๒๖/๒ มาตรา ๒๖/๓ มาตรา ๒๖/๔ และมาตรา ๒๖/๕ โดยกำหนดให้มีสาระสำคัญ ดังนี้

หนดให้มีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรืออายัดบรรดาไม้ ของป่า อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ที่บุคคลได้มาหรือได้ใช้ในการกระทำความผิดไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการพิจารณาคดีได้จนกว่าจะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือจนกว่าคดีจะถึงที่สุด และเมื่อมีการฟ้องคดีก็ให้พนักงานอัยการร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าว ในกรณีไม่มีผู้ใดอ้างเป็นเจ้าของก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้นหรือมีเจ้าของแต่ไม่สามารถพิสูจน์ให้ศาลเชื่อได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบ ให้ศาลริบทรัพย์สินนั้นได้ แต่ถ้าเป็นกรณีที่ศาลมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี ถ้าเจ้าของมิได้ร้องขอรับทรัพย์สินคืนภายในกำหนดหกเดือนนับแต่วันทราบ หรือถือว่าได้ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี ให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน (ร่างมาตรา ๒๖/๑)

(๒) ในกรณีทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้มิได้เป็นของผู้กระทำความผิดหรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติรัฐมนตรีคืนทรัพย์สินหรือเงิน แล้วแต่กรณี ให้เจ้าของก่อนถึงกำหนดได้ เมื่อทรัพย์สินนั้นไม่จำเป็นต้องใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีที่เป็นเหตุให้ทรัพย์สินนั้นถูกยึดหรืออายัด หรือเมื่อผู้กระทำความผิดหรือผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิดได้ทรัพย์สินนั้นมาจากผู้เป็นเจ้าของโดยการกระทำความผิดทางอาญา (ร่างมาตรา ๒๖/๒)

(๓) ถ้าทรัพย์สินและของกลางที่ยึดหรืออายัดไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาจะเกินค่าของทรัพย์สิน อธิบดีอาจดำเนินการในการขายทรัพย์สินนั้นแล้วยึดเงินไว้แทนทรัพย์สินหรือของกลางนั้น หรือถ้าทรัพย์สินหรือของกลางที่ยึดหรืออายัดไว้ไปใช้ประโยชน์จะเป็นการบรรเทาความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาก็ให้นำทรัพย์สินหรือของกลางนั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการได้ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด (ร่างมาตรา ๒๖/๓)

(๔) กำหนดให้ผู้ซึ่งกระทำความผิดหรือละเว้นการกระทำโดยมิชอบด้วยกฎหมายอันเป็นการทำลายหรือเป็นเหตุให้เกิดการทำลายหรือทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพย์สินที่ถูกลักพาตัว สูญหาย หรือเสียหายไป (ร่างมาตรา ๒๖/๔)

(๕) กำหนดให้ในการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานอัยการเรียกค่าเสียหายไปในคราวเดียวกัน (ร่างมาตรา ๒๖/๕)

(บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓) หน้า ๙ - ๑๐)

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖/๑

(ก) สำนักงานศาลยุติธรรมมีข้อสังเกตว่า ในกรณีตามร่างมาตรา ๒๖/๑ ที่กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่บุคคลได้มาหรือได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือเป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ จนกว่าจะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ไม่ว่าจะทรัพย์สินนั้นจะเป็นของผู้กระทำความผิดหรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่ และในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ได้ร้องขอรับทรัพย์สินคืนภายในกำหนดหกเดือนนับแต่วันทราบหรือถือว่าได้ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องและให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน กรณีดังกล่าวเป็นการตัดสิทธิของเจ้าของทรัพย์สินซึ่งไม่รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิด ดังนั้น จึงควรกำหนดข้อยกเว้นสำหรับกรณีดังกล่าวไว้หรือกำหนดให้มีการแจ้งคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินทราบด้วย

(ข) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาข้อสังเกตของสำนักงานศาลยุติธรรมแล้ว เห็นว่า เมื่อได้มีการกำหนดมาตรการและวิธีดำเนินการสำหรับกรณีที่ทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๒๖/๑ วรรคหนึ่ง มิได้เป็นของผู้กระทำความผิดหรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิดไว้ตามร่างมาตรา ๒๖/๒ และร่างมาตรา ๒๖/๓ แล้ว จึงไม่ได้กำหนดเพิ่มเติมความตามข้อสังเกตของสำนักงานศาลยุติธรรม ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) จึงผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข (บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓) หน้า ๔)

(๒) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖/๒

ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาเป็นร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มาแล้วในเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓ ทั้งนี้ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ตามเรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้ผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข

(๓) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖/๓

ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาเป็นร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มาแล้วในเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓ ทั้งนี้ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ตามเรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้ผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข

(๔) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖/๔

ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาเป็นร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มาแล้วในเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓ ทั้งนี้ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ตามเรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้ผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข

(๕) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖/๕

(ก) เติมร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ในเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓ กำหนดว่า

“มาตรา ๒๖/๕ ในการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานอัยการเรียกค่าเสียหายตามมาตรา ๒๖/๔ ไปในคราวเดียวกัน”

(ข) กรมป่าไม้ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/๔๕๐๙ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๘ ขอแก้ไขร่างมาตรา ๒๖/๕ ดังนี้

“มาตรา ๒๖/๕ ในการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานอัยการเรียกค่าเสียหายตามมาตรา ๒๖/๔ ไปในคราวเดียวกัน

ในการดำเนินคดีตามวรรคหนึ่งมีต้องเสียค่าธรรมเนียม

โดยผู้แทนกรมป่าไม้ชี้แจงว่า การยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลกรณีพนักงานอัยการฟ้องเรียกค่าเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในเขตป่าสงวนแห่งชาตินั้น เพื่อให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘)

(ค) ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมชี้แจงว่า เมื่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้บัญญัติเกี่ยวกับการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลกรณีพนักงานอัยการเรียกค่าเสียหายแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘)

(ง) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาร่างฯ ที่กรมป่าไม้ เสนอแล้ว เห็นชอบให้ตัดความในมาตรา ๒๖/๒ วรรคสอง ออก และผ่านการพิจารณาโดยไม่มี การแก้ไข (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘)

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ**(๑) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖/๑**

คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้พิจารณาคำแปรญัตติที่เสนอขอแก้ไขข้อความจาก “คำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี” เป็น “คำสั่งให้คืนทรัพย์สินแก่ผู้มีสิทธิเรียกร้องขอคืนทรัพย์สินนั้น จากเจ้าพนักงานที่มีอำนาจยึดไว้ หรือคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี” เนื่องจากการจัดการตามคำสั่งไม่ฟ้อง พนักงานอัยการจะส่งให้พนักงานสอบสวนเพื่อแจ้งแก่ผู้ต้องหาและผู้เสียหาย แต่คำสั่งเกี่ยวกับของกลางพนักงานอัยการจะส่งไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อให้พนักงานสอบสวนแจ้งไปยังผู้เป็นเจ้าของอีกครั้ง ซึ่งกระบวนการดังกล่าวเป็นไปตามกระบวนการวิธีพิจารณาความอาญา (บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๙ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑๐) ซึ่งคณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้แก้ไขตามที่ผู้แปรญัตติขอแปรญัตติ

(๒) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖/๒ ถึงมาตรา ๒๖/๔

สภานิติบัญญัติแห่งชาติผ่านการพิจารณาโดยไม่มี การแก้ไข

(๓) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖/๕

คณะกรรมการการวิสามัญฯ พิจารณาแล้วเห็นควรให้แก้ไขถ้อยคำเล็กน้อย เพื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้

“มาตรา ๒๖/๕ ในการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ให้เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีอาญาให้เรียกค่าเสียหายตามมาตรา ๒๖/๔ ไปในคราวเดียวกัน”

<p>มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๓๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท</p> <p>ในกรณีความผิดตามมาตรา ๓๑ นี้ ถ้าได้กระทำเป็นเนื้อที่เกินยี่สิบห้าไร่ หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่</p> <p>(๑) ไม้สัก ไม้ยาง ไม้สนเขา หรือไม้หวงห้ามประเภท ข. ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ หรือ</p> <p>(๒) ไม้อื่นที่เป็นต้นหรือเป็นท่อนอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่าง รวมกันเกินยี่สิบต้นหรือท่อน หรือรวมปริมาตรไม้เกินสี่ลูกบาศก์เมตร หรือ</p> <p>(๓) ต้นน้ำลำธาร หรือ</p> <p>(๔) พื้นที่ชายฝั่ง</p> <p>ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสองล้านบาท</p> <p>ในกรณีที่มีคำพิพากษาชี้ขาดว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามมาตรา ๓๑ นี้ ถ้าปรากฏว่าบุคคลนั้นยึดถือหรือครอบครองที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำความผิด คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของผู้กระทำความผิดออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตลอดจนสั่งให้ผู้กระทำความผิดรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง หรือนำสิ่งใด ๆ อันก่อให้เกิดการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติออกจากป่าสงวนแห่งชาติภายในระยะเวลาที่กำหนด”</p>	<p>บทกำหนดโทษ</p>
--	-------------------

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดอัตราโทษให้สูงขึ้นเพื่อให้มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และเพื่อเป็นการป้องกันทรัพยากรธรรมชาติในเขตป่าสงวนแห่งชาติไม่ให้ถูกทำลาย โดยกำหนดเป็นสองกรณี ดังนี้

(๑) กรณีผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ กำหนดให้ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

(๒) กรณีที่เป็นการกระทำเป็นเนื้อที่เกินยี่สิบห้าไร่หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ไม้สัก ไม้ยาง ไม้สนเขา หรือไม้หวงห้ามประเภท ข. ไม้อื่นที่เป็นต้นหรือเป็นท่อน หรือทั้งสองอย่าง รวมกันเกินยี่สิบต้นหรือท่อน หรือรวมปริมาตรไม้เกินสี่ลูกบาศก์เมตร หรือต้นน้ำลำธาร กำหนดให้ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสองล้านบาท

ทั้งนี้ ในการกำหนดอัตราโทษได้ใช้เกณฑ์ที่เพิ่มขึ้นเป็นอัตราส่วนไม่ว่าจะเป็นโทษจำคุกหรือโทษปรับ และให้อัตราโทษมีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน (บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘) หน้า ๘)

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

(ก) สำนักงานศาลยุติธรรมมีข้อสังเกตว่า ร่างมาตรา ๓๑ เป็นกรณีการกำหนดโทษในกรณีที่มีบุคคลโดยยึดถือครอบครอง ทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เฝ้าป่า ทำไม้ เก็บหาของป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่า ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งมีการกำหนดอัตราโทษขั้นต่ำไว้แล้ว เห็นว่า การกำหนดโทษเป็นเรื่องดุลพินิจของศาลที่จะต้องพิจารณาอัตราโทษหนักเบาให้ได้สัดส่วนกับการกระทำความผิด ตลอดจนใช้ดุลพินิจให้เหมาะสมกับการพิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ดังนั้น การที่ร่างมาตรา ๓๑ กำหนดอัตราโทษขั้นต่ำไว้ อาจทำให้เกิดข้อจำกัดในการใช้ดุลพินิจของศาล หากข้อเท็จจริงบางเรื่องมีเหตุให้ต้องลงโทษผู้กระทำความผิดต่ำกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนดไว้หรือรอการลงโทษ จึงอาจส่งผลให้การกำหนดโทษไม่สอดคล้องกับพฤติการณ์ความผิดและผู้กระทำผิดได้

(ข) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นไปตามนิตินโยบายของฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติที่จะพิจารณากำหนดได้ตามที่เห็นสมควร เพื่อป้องปรามการกระทำความผิด จึงไม่ได้แก้ไขตามข้อสังเกตของสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้ผ่านการพิจารณาโดยไม่มีกรณีแก้ไข (บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... หน้า ๙ (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘)

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญฯ มีการอภิปราย

(๑) การกำหนดชนิดไม้เพื่อให้ต้องรับโทษสูงขึ้น โดยมีการเสนอให้เพิ่มชนิดของไม้ ได้แก่ ไม้สัก ไม้ยาง ไม้สนเขา ไม้ชิงชัน ไม้เก็ดแดง ไม้โอเม็ง ไม้พะยุงเกลบ ไม้กระพี ไม้แดงจีน ไม้ชะยุง ไม้ซิก ไม้กระซิก ไม้กระซิบ ไม้พะยุง ไม้หมากพลูตักแตน ไม้กระพีเขาควาย ไม้เก็ดดำ ไม้โอเม็ง ไม้เก็ดเขาควาย หรือไม้หวงห้ามประเภท ข. ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ซึ่งบางชนิดเป็นไม้ที่ซ้ากันอยู่ อยู่ในวงศ์ตระกูลเดียวกัน แต่จะใช้ชื่อเรียกต่างกันในแต่ละท้องถิ่น โดยรายชื่อไม้ดังกล่าว นำมาจากคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๖/๒๕๕๗ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ซึ่งแม้จะไม่ระบุชื่อไม้ดังกล่าวไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ก็ยังได้รับความคุ้มครองตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๖/๒๕๕๗ฯ ซึ่งมีอัตราโทษที่สูงกว่าอัตราโทษตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จึงมีมติให้ตัดชื่อไม้ดังกล่าวข้างต้นออก (บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๙ วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๖-๗)

(๒) การใส่คำว่า “พื้นที่ต้นน้ำลำธาร” จะทำให้กฎหมายมีลักษณะที่แคบเกินไป เพราะจะคุ้มครองเฉพาะพื้นที่บริเวณต้นน้ำเท่านั้น แต่หากระบุเป็นต้นน้ำลำธารก็จะสามารถใช้บังคับได้ทุกพื้นที่ตลอดทั้งต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ส่วนการระบุ “พื้นที่ชายฝั่ง” ในทางกฎหมายจะบังคับใช้ได้ชัดเจนว่าหมายถึงบริเวณใดบ้าง และพื้นที่ชายฝั่งนั้นมีขอบเขตเพียงใด การกระทำเช่นไรจึงจะเป็นการทำลายพื้นที่ชายฝั่ง ซึ่งปัจจุบันเทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้า การกำหนดพื้นที่ชายฝั่งจึงสามารถทำได้และในทางวิชาการขนาดของ “พื้นที่ชายฝั่ง” คือ ด้านบนจะครอบคลุมพื้นที่ที่อยู่บนบกซึ่งเป็นแนวเขตป่าชายเลน ป่าพรุ และป่าชายหาด ส่วนด้านล่างก็จะลงไปถึงจะที่น้ำลงต่ำสุด (บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๙ วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๗-๘)

การลงโทษผู้ก่อให้เกิดความเสียหายไม่ควรหมายถึงเฉพาะต้นน้ำลำธาร เนื่องจากเมื่อมีการทำลายเนื้อที่ชายฝั่งหรือทำลายระบบนิเวศจะกระทบระบบห่วงโซ่อาหารอย่าง

ครบวงจร การกัดเซาะชายฝั่งจะครอบคลุมพื้นที่ป่าชายเลน ตะกอน ชายหาด ภูเขาทะเลไปสู่ชายฝั่ง ซึ่งจะเป็นวงจรไปเรื่อย ๆ ไม่ควรคำนึงเพียงว่าเป็นการทำลายป่าเท่านั้น ต้องคำนึงผลกระทบที่ตามมาอีกเป็นจำนวนมาก พื้นที่ชายฝั่ง คือ พื้นที่ส่วนที่อยู่บนบกขอบแนวเขตป่าชายเลน ป่าพรุ และป่าชายหาดซึ่งอยู่บนบกคลุมพื้นที่ชายฝั่ง ส่วนชายฝั่ง คือ ขอบป่าชายเลนจนถึงน้ำล้นสูงสุด ชายฝั่งทะเลเหมือนกับบนบก โดยแบ่งเป็นต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

ก) ต้นน้ำป่าชายเลน คือ ชายหาด ป่าพรุ

ข) กลางน้ำ คือ หาดทราย หาดเลน ภูเขาทะเล

ค) ปลายน้ำ คือ ปะการัง (บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ

ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๙ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑๒)

<p>มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๓๓ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซึ่งหลักเขต ป่าย หรือเครื่องหมายอื่นใดที่จัดให้มีขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”</p>	<p>บทกำหนดโทษ กรณีการทำให้ เสียหายหรือ ทำลายหลักเขต ป่าย หรือ เครื่องหมาย ป่าสงวนแห่งชาติ</p>
---	---

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้ผู้ที่ทำให้เสียหาย ทำลาย ซึ่งหลักเขต ป่าย หรือเครื่องหมายอื่นใดที่จัดให้มีขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘) หน้า ๔)

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

(ก) เดิมพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ กำหนดว่า

“มาตรา ๓๓ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซึ่งหลักเขต ป่าย หรือเครื่องหมายอื่นใดที่จัดให้มีขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

(ข) ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอให้ปรับปรุงอัตราโทษสำหรับผู้ที่ทำให้เสียหาย ทำลาย ซึ่งหลักเขต ป่าย หรือเครื่องหมายอื่นใดที่จัดให้มีขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และเพื่อให้มีสัดส่วนสอดคล้องกันทั้งระบบโดยใช้สัดส่วนโทษจำคุกหนึ่งปี ต่อโทษปรับสองหมื่นบาท

(ค) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) เห็นชอบให้ปรับปรุงอัตราโทษให้สูงขึ้นตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ

๓. การพิจารณาในชั้นสถานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้ถูกต้องตามแบบการร่างกฎหมาย และกำหนดให้การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ ไว้อีกมาตราหนึ่ง (บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๙ วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑๖)

<p>มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๓๓/๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๑๘ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๒๕ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๑๘ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๒๕ (๑) หรือ (๒) ยังต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินห้าพันบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง”</p>	<p>บทกำหนดโทษกรณีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือคำสั่งของเจ้าพนักงาน</p>
--	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้ผู้กระทำความผิดที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๑๘ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๒๕ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และนอกจากจะต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว หากยังไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๑๘ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๒๕ (๑) หรือ (๒) ยังต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินห้าพันบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง (บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘) หน้า ๔)

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

(ก) เดิมพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ กำหนดว่า

“มาตรา ๓๓ ทวิ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๑๘ หรือขัดคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๒๕ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

(ข) สำนักงานศาลยุติธรรมมีข้อสังเกตว่า ร่างมาตรา ๓๑/๑ วรรคหนึ่ง เป็นกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๑๘ หรือขัดคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๒๕ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือ

ทั้งจำทั้งปรับ และร่างมาตรา ๓๑/๑ วรรคสอง ยังกำหนดให้ต้องระวางโทษปรับอีกวันละห้าพันบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง นั้น เป็นการกำหนดโทษซ้ำซ้อนกันในมาตราเดียวกัน หากกฎหมายมีเจตนารมณ์เพื่อป้องปรามบุคคลที่กระทำการฝ่าฝืนในลักษณะเพื่อการค้ากำไรในทางเศรษฐกิจ ควรกำหนดโทษจำคุกเกินกว่าหกเดือน หรือโทษปรับแบบรายวันในอัตราขั้นสูงเกินวันละห้าพันบาท เพื่อเป็นการยับยั้งผู้ที่จะกระทำความผิด

(ข) ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอให้ปรับปรุงอัตราโทษสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๑๘ หรือขัดคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๒๕ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และนอกจากจะต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว หากยังไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๑๘ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๒๕ (๑) หรือ (๒) ยังต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินห้าพันบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และเพื่อให้มีสัดส่วนสอดคล้องกันทั้งระบบโดยใช้สัดส่วนโทษจำคุกหนึ่งปี ต่อโทษปรับสองหมื่นบาท

(ค) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นไปตามนิตินโยบายของฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติที่จะพิจารณากำหนดได้ตามที่เห็นสมควร เพื่อป้องปรามการกระทำความผิด จึงไม่ได้แก้ไขตามข้อสังเกตของสำนักงานศาลยุติธรรม นอกจากนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) เห็นชอบให้ปรับปรุงอัตราโทษให้สูงขึ้นตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ (บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... หน้า ๙ (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘)

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ในการประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้ถูกต้องตามแบบการร่างกฎหมาย และกำหนดให้การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ ไว้เป็นอีกมาตราหนึ่ง (บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๙ วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑๖)

<p>มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๓/๒ และมาตรา ๓๓/๓ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗</p> <p>“มาตรา ๓๓/๒ ผู้รับใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง และก่อให้เกิดผลกระทบต่อวิถีชีวิตหรือสุขภาพอนามัยของประชาชนอย่างร้ายแรง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท</p>	<p>บทกำหนดโทษกรณีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาตและกรณีผู้รับใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตปล่อยปละละเลยให้บุคคลอื่นบุกรุกยึดถือ ครอบครอง</p>
--	---

<p>มาตรา ๓๓/๓ ผู้รับใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตผู้ใดปล่อยปละละเลยให้บุคคลอื่นบุกรุก ยึดถือ ครอบครอง หรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ ในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”</p>	<p>หรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ ในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาต</p>
--	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดโทษทางอาญากรณีผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาต และผู้รับใบอนุญาตที่ปล่อยปละละเลยให้บุคคลอื่นบุกรุก ยึดถือ ครอบครอง หรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ ในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาต เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาตอย่างเคร่งครัด (บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘) หน้า ๔)

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) การเพิ่มความในมาตรา ๓๓/๒

(ก) กรมป่าไม้ ได้มีหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/๔๕๐๙ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๘ ขอเพิ่มความในร่างมาตรา ๑๗ ดังนี้

“มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

มาตรา ๓๓/๒ ผู้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

โดยกรมป่าไม้ขอเสนอให้เพิ่มโทษอาญาแก่ผู้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้แล้วไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการอนุญาตโดยให้เพิ่มความว่า “ผู้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” ซึ่งการเพิ่มบทกำหนดโทษทางอาญานี้เป็นนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้ผู้ได้รับอนุญาตเข้มงวดกวดขันและปฏิบัติตามเงื่อนไขตามที่ได้รับอนุญาตอย่างเคร่งครัด คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาร่างฯ ที่กรมป่าไม้เสนอแล้ว เห็นชอบให้ผ่านการพิจารณาโดยไม่มีกรณีแก้ไข (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๘)

(ข) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาร่างฯ ที่กรมป่าไม้เสนอแล้ว มีข้อสังเกตว่า เมื่อพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ กำหนดกระบวนการพักใช้และการเพิกถอนใบอนุญาตไว้แล้ว จะสามารถกำหนดโทษทางอาญาสำหรับกรณีผู้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการอนุญาตได้อีกหรือไม่ และจะถือเป็นการลงโทษซ้ำซ้อนกันหรือไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) จึงเห็นชอบให้ผ่านการพิจารณาโดยไม่มีกรณีแก้ไข (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘) อย่างไรก็ตาม หากกรมป่าไม้ชี้แจงว่ากรณีนี้เป็นนโยบายของรัฐบาลที่ประสงค์จะลงโทษผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาต คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ก็ไม่ขัดข้อง และผ่านการพิจารณา

โดยไม่มี การแก้ไข (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๘)

(๒) การเพิ่มความในมาตรา ๓๓/๓

(ก) กรมป่าไม้ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/๔๕๐๙ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๘ ขอแก้ไขร่างมาตรา ๙ ดังนี้

“มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

มาตรา ๑๔/๑ ผู้ได้รับอนุญาตตามกฎหมายนี้ปล่อยปลະละเลยให้ผู้อื่น บุกรุก ยึดถือ ครอบครอง หรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า บุคคลนั้นเป็นผู้มีส่วนรู้เห็นในการกระทำความผิดดังกล่าว”

โดยกรมป่าไม้ขอเสนอให้ผู้ได้รับอนุญาตตามกฎหมายนี้ที่ปล่อยปลະละเลยให้ผู้อื่นบุกรุก ยึดถือ ครอบครอง หรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลนั้นเป็นผู้มีส่วนรู้เห็นในการกระทำความผิด ซึ่งการกำหนดความผิดของผู้รับอนุญาตที่ปล่อยปลະละเลยให้ผู้อื่นบุกรุก ยึดถือ ครอบครอง หรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ นี้ เนื่องจากมุ่งหมายที่จะลงโทษผู้รับอนุญาตที่ปล่อยปลະละเลยให้ผู้อื่นบุกรุก ยึดถือ ครอบครอง หรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ ซึ่งเกิดขึ้นในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาต (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๘)

(ข) ฝ่ายเลขานุการฯ ตั้งข้อสังเกตว่า การกำหนดบทบัญญัติในลักษณะบทสันนิษฐานให้ผู้รับอนุญาตเป็นผู้มีส่วนรู้เห็นในการกระทำความผิด อาจขัดต่อหลักการในคดีอาญาที่ต้องถือว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด จนกว่าโจทก์จะมีพยานหลักฐานมาหักล้างข้อสันนิษฐานนั้นได้ อาจมีปัญหาเรื่องความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘)

(ค) ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมเห็นว่า ควรกำหนดให้การปล่อยปลະละเลยให้ผู้อื่นบุกรุก ยึดถือ ครอบครอง หรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ เป็นอีกฐานความผิดหนึ่ง (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘)

(ง) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาร่างฯ ที่กรมป่าไม้เสนอแล้ว เห็นว่า แม้ผู้รับอนุญาตจะต้องรับผิดชอบตามบทสันนิษฐาน แต่พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องพิสูจน์ได้ว่าผู้รับอนุญาตปล่อยปลະละเลยให้ผู้อื่นบุกรุก ยึดถือ ครอบครองหรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ โดยปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญนั้นอยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะเป็นผู้วินิจฉัย (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘) และ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) เห็นว่า แม้จะกำหนดกรณีดังกล่าวไว้ในลักษณะบทสันนิษฐานความผิด แต่หากไม่มีการกำหนดบทกำหนดโทษไว้ย่อมทำให้ไม่มีสภาพบังคับ เนื่องจากไม่สามารถลงโทษผู้รับอนุญาตที่ฝ่าฝืนกฎหมายได้ จึงเห็นควรให้กำหนดความผิดกรณีผู้รับอนุญาตปล่อยปลະละเลยให้ผู้อื่นบุกรุก ยึดถือ ครอบครอง หรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ ซึ่งเกิดในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตเป็นความผิดอีกฐานหนึ่ง โดยกำหนดอัตราโทษเช่นเดียวกับกรณีผู้รับอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาตตามมาตรา ๓๓/๒ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๘)

๓. การพิจารณาในชั้นสถานิติบัญญัติแห่งชาติ

การเพิ่มความในมาตรา ๓๓/๒ และมาตรา ๓๓/๓

ในการประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ มีประเด็นอภิปรายว่า พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ มีการอนุญาต ๒ ประเภท คือ ๑) การทำไม้ การเก็บหาของป่าซึ่งการอนุญาตประเภทนี้พนักงานเจ้าหน้าที่จะออกเป็นใบอนุญาต และ ๒) การอนุญาตให้บุคคลเข้าทำประโยชน์ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จะออกเป็นหนังสืออนุญาต ดังนั้น เพื่อให้การลงโทษครอบคลุมผู้ที่ฝ่าฝืนการอนุญาตทั้งหมดจึงต้องเพิ่มกรณีผู้ที่ฝ่าฝืนหนังสืออนุญาตด้วย รวมทั้งเพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้ฝ่าฝืนเงื่อนไขในใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตควรมีความรุนแรงและครอบคลุมกรณีที่มีการกระทำมีผลต่อสุขภาพและอนามัยของประชาชนด้วย เพราะที่ผ่านมาผู้รับใบอนุญาตทำเหมืองแร่ได้ปล่อยปละละเลยให้สารพิษรั่วไหลลงสู่แม่น้ำจนก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนเป็นจำนวนมาก โดยที่กฎหมายไม่สามารถเอาผิดกับผู้ประกอบการดังกล่าวได้ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๙ วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๘-๙)

<p>มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๓๕ บรรดาไม้ ของป่า อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ อาวุธ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ที่บุคคลได้มาหรือได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้กระทำความผิด หรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ริบเสียทั้งสิ้น ไม่ว่าจะมิผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาของศาลหรือไม่</p> <p>ให้พนักงานอัยการร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง และเมื่อพนักงานอัยการได้ร้องขอต่อศาลแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปิดประกาศ ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดเหตุ ทั้งนี้ ไม่ว่าในคดีดังกล่าวจะปรากฏตัวบุคคลซึ่งอาจเชื่อว่าเป็นเจ้าของหรือไม่ก็ตาม ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานว่ามีบุคคลเป็นเจ้าของทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งประกาศดังกล่าวทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังภูมิลำเนาของเจ้าของทรัพย์สินนั้น เพื่อให้บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของมายื่นคำขอเข้ามาในคดีก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้น</p> <p>ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดอ้างตัวเป็นเจ้าของก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้น หรือมีเจ้าของแต่เจ้าของไม่สามารถพิสูจน์ให้ศาลเชื่อได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิดดังกล่าว อีกทั้งตนได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้วที่จะป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดเช่นนั้นเกิดขึ้น หรือไม่สามารถพิสูจน์ให้ศาลเชื่อได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าวได้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันแรกของวันที่ปิดประกาศ ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานว่ามีบุคคลเป็นเจ้าของทรัพย์สินให้นับแต่วันที่เจ้าของทรัพย์สินได้รับหรือถือว่าได้รับไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับดังกล่าวตามวรรคสอง และในกรณีนี้มีให้นำมาตรา ๓๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ”</p>	<p>การริบของกลาง</p>
---	----------------------

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้บรรดาไม้ ของป่า อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ อาวุธ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ที่บุคคลได้มาหรือได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีไว้เพื่อกระทำความผิด หรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ริบเสียทั้งสิ้นไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่ก็ตาม และการกำหนดให้พนักงานอัยการ ร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินที่ได้มาหรือได้ใช้ในการกระทำความผิดหรือมีไว้เพื่อกระทำความผิด และให้เจ้าหน้าที่ปิดประกาศเพื่อให้บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของมายื่นคำขอเข้ามาในคดี (ตาราง เปรียบเทียบพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ กับร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) หน้า ๑๕ เรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓)

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอคณะกรรมการ กฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาเป็นร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มาแล้วในเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓ ทั้งนี้ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ตามเรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘ ที่ประชุมไม่ได้พิจารณาบทบัญญัติในมาตราดังกล่าว

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ในการประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญ มีประเด็นอภิปรายว่า กรณีให้ศาลสั่ง ริบทรัพย์สินได้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันแรกของวันที่ปิดประกาศ หรือวันแรกที่ได้รับ ไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินให้มารับทรัพย์สินของกลางคืน ควรจะกำหนดให้ถือวันที่ถึงในคราวหลัง เนื่องจากไปรษณีย์ตอบรับต้องถึงเจ้าของทรัพย์สินช้ากว่า การปิดประกาศ ณ ที่เกิดเหตุ (บันทึกการประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญ ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๙ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑๔)

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกบัญชีอัตราค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง และ ค่าบำรุงป่า ท้ายพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และให้ใช้บัญชีอัตรา ค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง และค่าบำรุงป่า ท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน	การแก้ไขบัญชี อัตราค่าธรรมเนียม
---	---------------------------------

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้มีการปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง และค่าบำรุงป่า ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอคณะกรรมการ กฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาเป็นร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มาแล้วในเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓ ทั้งนี้ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ตามเรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้ผ่านการพิจารณาโดยไม่มีแก้ไข

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข

<p>มาตรา ๑๙ การประกาศกำหนดบริเวณให้ใช้พื้นที่ตามมาตรา ๑๓ ทวิ การอนุญาตตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งได้ออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปโดยให้ถือว่าเป็นการประกาศกำหนดบริเวณให้ใช้พื้นที่และการอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>บทเฉพาะกาล</p>
--	-------------------

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เป็นบทเฉพาะกาลที่กำหนดให้การอนุญาตตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งได้ออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปได้ และให้ถือว่าเป็นการอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... หน้า ๔ (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘)

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาเป็นร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มาแล้วในเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓ ทั้งนี้ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ตามเรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้ผ่านการพิจารณาโดยไม่มี การแก้ไข

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ในการประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ มีประเด็นอภิปรายว่า เพื่อให้การกำหนดบทเฉพาะกาลครอบคลุมประเภทของการใช้พื้นที่ จึงมีการเพิ่มเติมถ้อยคำ ดังนี้ “**มาตรา ๑๙ การประกาศกำหนดบริเวณให้ใช้พื้นที่ตามมาตรา ๑๓ ทวิ** การอนุญาตตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งได้ออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปโดยให้ถือว่าเป็นการประกาศกำหนดบริเวณให้ใช้พื้นที่และการอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้” (บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๙ วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑๑)

<p>มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการสำหรับป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p>	<p>บทเฉพาะกาล</p>
---	-------------------

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เป็นบทเฉพาะกาลที่กำหนดให้คณะกรรมการสำหรับป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘) หน้า ๔)

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาเป็นร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มาแล้วในเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓ ทั้งนี้ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ตามเรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้ผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข

<p>มาตรา ๒๑ ในวาระเริ่มแรกให้คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p>	<p>บทเฉพาะกาล</p>
---	-------------------

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เป็นบทเฉพาะกาลที่กำหนดให้ในวาระเริ่มแรกคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติประกอบด้วย ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี อธิบดีกรมป่าไม้ และอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกำหนดให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘) หน้า ๔)

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

ที่ประชุมได้แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (รายงานการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘)

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการ โดยตำแหน่งเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขมาตรา ๑๓/๒ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๙ วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑๑) และกำหนดให้คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๓/๒ เพื่อให้คณะกรรมการโดยตำแหน่งต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้แล้วเสร็จ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๙ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑๕)

<p>มาตรา ๒๒ บรรดาคำขอใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติของส่วนราชการหรือองค์การของรัฐ คำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และคำขออนุญาตทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาให้ถือว่าเป็นคำขออนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และกรณีคำขอดังกล่าวมีข้อแตกต่างในสาระสำคัญไปจากคำขออนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอมีอำนาจสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติม หรือสั่งเรียกหลักฐานประกอบการพิจารณาเพิ่มเติมได้</p>	<p>บทเฉพาะกาล</p>
---	-------------------

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เป็นบทเฉพาะการที่กำหนดให้คำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ระหว่างการพิจารณาให้ถือว่าเป็นคำขออนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘) หน้า ๕)

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาเป็นร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มาแล้วในเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓ ทั้งนี้ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ตามเรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้ผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข

๓. การพิจารณาในชั้นสถานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญฯ มีประเด็นมีการแก้ไขถ้อยคำให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้ “มาตรา ๒๑ บรรดาข้อใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติของส่วนราชการหรือองค์การของรัฐ คำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และคำขออนุญาตทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขออนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และกรณีคำขอตกลงว่ามีข้อแตกต่างในสาระสำคัญไปจากคำขออนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอมิอาจสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมหรือสั่งเรียกหลักฐานประกอบการพิจารณาเพิ่มเติมได้” (บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญ ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๙ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑๖)

<p>มาตรา ๒๓ บรรดากฎกระทรวง ประกาศ ข้อกำหนด หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ ข้อกำหนด หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p> <p>การดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ ข้อกำหนด หรือระเบียบตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ</p>	<p>บทเฉพาะกาล</p>
---	-------------------

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เป็นบทเฉพาะการที่กำหนดให้กฎหมายลำดับรองที่ได้ออกตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎหมายลำดับรองที่ออกตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ในเรื่องนั้น ๆ ใช้บังคับ (บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘) หน้า ๕)

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาเป็นร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มาแล้วในเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓ ทั้งนี้ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ตามเรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้ผ่านการพิจารณาโดยไม่มีแก้ไข

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ในการประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ มีประเด็นอภิปรายว่า การดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ ข้อกำหนด หรือระเบียบควบคุมกำหนดระยะเวลาให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่เหมาะสม จึงเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๓ วรรคสอง โดยกำหนดระยะเวลาให้ดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ ข้อกำหนด หรือระเบียบตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๙ วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑๒)

มาตรา ๒๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้	มาตรา รักษาการ
--	----------------

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาเป็นร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มาแล้วในเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓ ทั้งนี้ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ตามเรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๔/๒๕๕๘ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้ผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง และค่าบำรุงป่า	อัตรา ค่าธรรมเนียม
ใบอนุญาตทำไม้	ฉบับละ ๒๐๐ บาท
ใบอนุญาตเก็บหาของป่า	ฉบับละ ๕๐ บาท
ใบคู่มือคนงาน ผู้รับจ้างหรือผู้แทนของผู้รับใบอนุญาต	
หรือหนังสืออนุญาต	ฉบับละ ๕๐ บาท
ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ ๕๐ บาท
การโอนใบอนุญาต	ฉบับละ ๑๐๐ บาท
หนังสืออนุญาตให้บุคคลเข้าทำประโยชน์	
หรืออยู่อาศัย	ไร่ละ ๕,๐๐๐ บาท
ค่าภาคหลวงไม้	ลูกบาศก์เมตรละ ๔๐๐ บาท
ค่าภาคหลวงของป่า	ลูกบาศก์เมตรละ ๔๐ บาท
ในกรณีค่าภาคหลวงของป่าที่ไม่อาจคำนวณเป็นลูกบาศก์เมตรได้ หรือนิยมซื้อขายกันตามมาตรฐาน นอกจากเป็นลูกบาศก์เมตร ร้อยละสิบของราคาตลาด ค่าบำรุงป่า สองเท่าค่าภาคหลวงไม้ หรือค่าภาคหลวงของป่าที่ผู้รับอนุญาตต้องชำระ เนื่องจากการทำไม้และเก็บหาของป่าจากป่าสงวนแห่งชาติ	

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้มีการปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง และค่าบำรุงป่าให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

(ก) เป็นการปรับปรุงบัญชีอัตราค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง และค่าบำรุงป่าจากร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ในเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๓

(ข) กรมป่าไม้ ได้มีหนังสือ ส่วนที่ที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/๔๕๐๙ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๘ ขอแก้ไขบัญชีอัตราค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง และค่าบำรุงป่า โดยตัดค่าออกเนื่องจากในปัจจุบันค่าขอสามารถดาวน์โหลดทางอินเทอร์เน็ตได้ และค่าภาคหลวงไม้ ค่าภาคหลวงของป่า แยกออกจากกัน เนื่องจากค่าภาคหลวงของป่ามีค่าธรรมเนียมที่ถูกลง จึงควรแยกออกให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

(ค) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข (รายงานการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘)

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติผ่านการพิจารณาโดยไม่มีการแก้ไข